

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309548

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూన్ నెల 23 వ తేది సోమవారము

NO. 70.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్వేత మాస బహుళ దశమి.

సంచిక ౭౦

మేలైనరకపు

ఏనుగమారుగల

బూబ్స్ కయింకి

ఇంగ్లాండునందు ఇకాకార్పొరేటు చేయబడిన

ఈస్తుయిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అందు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనీవారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలో చేరిన

రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెనీ, మానేజింగు ఏజెంట్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

(1601)

తెల నల్లము!

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము!!

కంచభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగను.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

రీలనొప్పులమాన్యుచు, కాయపుష్కలబాధలు, పొన్నపునొప్పుల బారదొలును, పొట్టను బొగ్గెట్టును. ఇది యది యనగల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంతరివివంతిది. వనమాలికలచే హిందూజాతమందు కయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విజేతములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే కేలకుకేలు యోగ్యతా విశ్రమము పొందియున్నది. అన్ని దుశాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తేలు, ఏనుగగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటివట్టు, రసినారకు, పెంట్రిక్ లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను వాడనము చేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. తెల 0-8-0 లు మాత్రమే

మోహి నీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంత చూర్ణము

కంటేనొప్పులకు దివ్యవధము; నువాననగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దబ్బి 1-కి తెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డిపో,

109, ఫ్రెంచిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. రి, తంబుశెట్టి ఏధి, మద్రాసు.

మలయ చందనము

(1251) మలయచందనము వచారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎరికిని తెలియదు. తర్రుము లేదు. ఏలికాకి నూన్న గు కళనతిక్కల కనిలేదు. రుచ్యమైన మామయచందనము ఎఱుపు రెండువర్ష అవ మాడు విధముల మలయచందనము మామయచందనము. దబ్బి 1-కి 2-0-0 గంధర్వపూర్ణి, రాణమండ్రి.

ఆత్మజిజ్ఞాస.

చిరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి.

కార్యముల సత్కారమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

ప్రధికర్త:- సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి.

పుస్తకము చక్కని గ్రంథము. తెల ౫-0-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, నరసరావుపేట.

సర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

588

చి.బి.హెచ్. కయ్యవారు సంపాదించుచో పోవుదురు.

అణుమలేదని గుణపురయువారలకు రూ 100 ఇవారు.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందు కలసి న మోక్షవృద్ధిము. అండ్ల యూరూపి, జేరియన్లకు పొగ. ద్రుగాంచబడియున్నది. ఎన్ని వినము అంశినను మందు గుణముమోటు, తేలునకు మాత్రమే కాక ఎఱక, కుక్క, పాము, బట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నువయోగియును. తెల పొకటి 1-కి 0-8-0 పొకటి 0-8-0. 1 బజక పొకటి తెల రూ 5-0-0. పొకటి కేలు.

ఒకసారి 2 పొకటి కేమిందుకొనువారికి పొకటి ఇవారు కర్మకులకు 100 కి 25 మాపాయలు కమిషన్ నియమము.

విశవాచూ:- ప స ల క్షీ ౬౦ పేసి, రి కేంకేమేకుక్టీ. బి.డి. పూనాకు కేలు మోక్ష, మేకరామ.

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair 490

TAKE LADIES LEARNED CARE

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool.

Price Re 1/- Postage Extra

Agents:-

F. Hassanal & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:-Please try Parastan Liquid Soap Re. 1-0-0

JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Erectruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Erectruss is the outcome of years of study and research and Dr. Dier's Principle of "Obstrutive Hyraemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science.

The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost always handy, sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Re. 15 (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to ERECTRUS (A.P.) Sole Agency BATALA (India.)

DR. BLER'S ERECTRUS.

కుష్టురోగమున కమూల్యమగు మందు.

ఇది మిగుల హాస్యకరమగు మందు. పది పదునైదు రోజులు రాయుటవలన తెల్లని మచ్చలు, అల్లుకాక చర్మము పై మెరియింపమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును మాఖ్యముగా వీరోగమునకు వాగ్విక్రమిని (భారతగు) మందిరియే దీనితెల టిన్న 1-కి రూపాయ్ చార్జిలో సహ రూ. 4-8-0. 1646] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

బాపట్ల అడ్డీ మునసభ కోర్టుకో

S. C. 99/19

వాది:-దండా వారిరెడ్డి.

(1651)

ప్రతివాది:-పింజలి కోటివారులు.

బాపట్ల అడ్డీ మునసభ కోర్టులో ప్రతివాది మీద వాది వారిని పింజలి వారిని 68-0-0 అడు దాదా బాపట్ల చేసి మున్నాడు. సదరువాని ప్రతివాది వోటిను నిమిత్తం 28-6-19 తేది వాయిదా చేయబడింది. గడచిన తేదీకి 30 గంటలకు ప్రతివాదికి అక్షేపణ ఉన్నందున న్యాయముగా గాని స్పీడీజి ద్వారాగాని హాజరయి తెలియజేయుటకు వలెను.

చోరగుడి వెంకటాద్రి.

వాది స్పీడరు.

చంటి బిడ్డ

(1609)

ఇంకా ఇనుపావణము, వాది, పోతపాళ, బాలగోగ ములు, చికిత్సలు వినిపించబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ వతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రూ. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ షోప్, మాంబూరోడ్, మద్రాస్.

ఫర్వాలేక చేసాలి ధర్మ తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్న్ రూ. 8-8-0. స్వాక్ రూ. 7, వాటర్ మెక రూ. 7-8-0, వాటర్ మెక (సేప్టికే వెల్ఫేర్లింగ్) రూ. 10-8-0, వెల్ఫేర్ 210 రూ. 4 అలెక్సాండ్రా రూ. 2-1-20 1514) సిగ్నలరూ, ప్రేమరస్య తిలకల్పేణి, మద్రాసు.

160 పుటలు పుస్తకము ఉందియు.

అక్షేపణను కోర్టునుబట్టి పొందుట స్వాధీన భావిక మైన కోర్టు విధులు అనుసరించబడవలసి కలదు గుర్తుచేసి, ఈ ఆశ్రయమైన పుస్తకము అక్షేపణమార్గమున కలదు తేదీ కిరీం సౌఖ్యమును దృఢపరచును. అక్షేపణమునకు దిద్దినది ఇచ్చియున్నది. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. బాప్టువారి యుగే శేల చరిత్ర పంచెడలి యు. వెంకటేశ ప్రాచీనోదయము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠ గోవిందజీ,

ఆంధ్రవిద్యుత్ కమిషనరీ, 157, బాద్మిన్, మద్రాస్.

126

అద్భుత నివారిణి.

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి

నెల్సన్ ట్యాంక్ పెరలు

ఇది బలహీనులకు సీరను లకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, భూమకము తక్కువగును, మెదడు దిద్దుగా నుండుట,

వనియండుకొనిమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్వప్నము, బలహీనము. ఆయాగము, కుష్టవస్త్రముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గురుస్థలకు వర్తకులకు, పురోహితులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనవందు; బలమును గలిగించును. అనేక కేసులందు ఇందులకు బాగుపడినవారు. నీవుమాడ నేటిదినాది ఒక బుడ్డిని కొని దానిపై స్త్రుల ఒకమాత్ర పరీక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-5 రూ. 1-4-0

40 " " " 2-0-0

చీనము! పురి ముఖే ద్రవ్యముల రాజు నవీనము.

అటోమిక్ బహారే

మహావ్యయముగాను కొంతకాల ముందుకట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. అతీతహాళ సామాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బోధిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైసగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సంవత్సరమున వ్యయమునకు యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించుచున్నో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు ఈ వేసియుండినా యీ అటోమిక్ బహారే యొక్క వాసన ప్రాథమ్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.

వెల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-5 రూ. 0-8-0 } వి.సి. వారి
" 1 (దాము బుడ్డి 1-5 " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
" 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-5 " 2-0-0 } ప్రత్యేకము

అంగ్లో-యండియన్ డ్రగ్స్ ఆంధ్రుల కెమికల్ కంపెనీ. వెం 155, జమ్మనపేడు పిల్లి, బొంబాయి.

రౌలటు బిల్లులు - పార్లమెంటుసభలో చర్చ

నీల్. మెక్ లీనుగారి ఉపపాదనము

మాంటాగూగారి ప్రత్యుత్తరము

మే నెల 22 తేదీన కామన్సులలో నీ (క్రింద తీర్మానమును) నీల్ మెక్ లీనుగారి ఉపపాదన:-

“రౌలటు సంఘనీవేదిక ఫలితములగు క్రిమినలు లా సవరణ కాసనముల గూర్చి యీ సభవారు తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించుట కవకాశము కలుగునంతవరకు వాని నాచరణలోనికి లేపాడదని యీ సభవారి అభిప్రాయము.”

రౌలటు కాసనము నువయోగించుటకు ఉపసరము గల గల పోయినను, ఇది మూడు వత్సరములు మాత్ర ముండుట గత్యుపని మాంటాగూగారి రిడిమరకు నడివియ్యండి. ఈబిల్లులను సవరించుచు వీరు వెలిపిన వాదములు నాకు నమంజనములుగ తోచలేదు. ఇవి భారత ప్రభుత్వమునకు కళంకదాయకములుగ నున్నవటని నిశ్చయము. భారత జేతమున కొన్ని అల్లులు ఉన్నను, ప్రస్తుత ముఖములోనున్న పార్లమెంటు కాసనము వెట్టి కలవమునైన నడంప కక్షిగలిగియున్న వని మాంటాగూగారి నేటిదినమున అంగీకరించియున్నాడు. ఇది సత్యమగు నెడల రౌలటు కాసనమును సవరణ చేయవలెను. ఇట్లు తొలగించుటకు తగిన కాసనము లిదిమరకే యున్నప్పుడు భారతీయుల విభేదములను బోగొట్టి, వికమత్వమును పెంపొందించేసి, ప్రభుత్వమునకు ప్రబల ప్రాతిపదికలను జనించుటకు కారణభూతమైన ఈ రౌలటుకాసన మేల వాంఛనీయమాయెను? కావున భారతీయులలో నసంతృప్తి పూర్వ వింపజేసి, అసమానమున కాసన్నమైన ఈ కాసనము నువసంపాదించు కొనవలసినదని నా గౌరవనీయు మిత్రుడు యొక్క యిచ్చ మెనుగు నని తలచుచున్నాను. రౌలటుకాసనమును సవరించుచు, భారతజేతమున కాసనము గుణ్యముగ నిర్వహింపబడునై వారి సంఖ్యను నేర్పొని యుండుట విచిత్రముగ నున్నది. ఈ విధముగ ప్రవాస భిక్షులను 1600 మంది యున్నారనియు, సంగ్రామా నంత రమున వీరిలో ననేకులు నిమిత్తమై రిపయ్య, ప్రస్తుతము 400 మంది మాత్రమే మైదులో నున్నారనియు, అతడు తెలిపియుండెను. 315,000,000 మంది జనసంఖ్యగల భారత జేతములో 400 మందిని నిర్వహణలో నుంచుటకై యిట్టి కాసనమును నిర్మించుట విచిత్రముగ తోచవచ్చును. భారతీయులలో నీ 400 మందియే అపాయకము కావలెనయెడల, యీ కాసనము సత్వరమే తీసికొని నిర్మించి నేలమూలమున రహస్యపు విచారణములను జరుపుటకును, న్యాయస్థానములలో నేరస్థుడు స్వీకృత సమర్థమునకు వీలు లేకుండగ చేయుటకును గతించేమి? ఈ 400 మందికంటె యెక్కువగా అపాయకకారకులు ఉన్నయెడల వారిని తీసివేయవలెను ప్రభుత్వ ధర్మమునకు భంగకరము.

భారత ప్రభుత్వస్థితి రెండువత్సరములకు బూర్వము తలనే యున్నది. సరిగా రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నీసభలోని యొక గౌరవనీయు సభ్యు డీనిధముగ నుపసంగించియుండెను:- “భారత ప్రభుత్వమతి దారుకుల్యముగను, ఇతము కంటె నట్టిగాను, అతిపొవీనముగను నుండి అధుని కావసరముల కవనము కలదుగా నున్నది. అధునిక స్థితిగతులనుబట్టి భారత ప్రభుత్వమును సవరించుట దుర్లభమని నా అభిప్రాయము” ఈ వాక్యముల సభ్యుడుచ్చరించిన వారే ఇప్పుడు భారత రాజ్యాంగ మంత్రిగ నున్నాడు. మాంటాగూ గారు:- వినుడు! వినుడు!

ఎవలీను గారు:- కయినను అతడు తన ఉపన్యాసాంతమున నీ విధముగ బలికి యుండెను. “అధునిక స్థితిగతులనుబట్టి భారత ప్రభుత్వమును సవరించుట దుర్లభమని నా అభిప్రాయము.” ఇట్టి వాదమును, అతిపొవీనమును యున్న గులత్తణములు గల భారత ప్రభుత్వము నతడు సవరించుచున్నాడు. తానీ ప్రభుత్వమున వెల్లడించిన లోపములను మరపుజేసి అధునిక స్థితిగతుల కవనములమగు ఆ భారత ప్రభుత్వమునే నేడు వీరు సవరించు చున్నాడు. కాని, ఆ యుపన్యాసముననే వారి వాక్యముల గూడ బలికి యుండెను. “ఈ విధానము అతి క్లిష్టముగ నుండి, సాప్తవమునకును, మార్పునకును, ప్రతికూలముగ నుండుటచే, అది ప్రస్తుత తీర్మానమున బట్టి యొక నిలచి యుండుట దుర్లభము.”

అయినను, వీరు రౌలటుకాసన మూలమున భారత ప్రభుత్వమును సవరించుచున్నాడు. భారత జేతమున నిజస్థితియెమి? భారతీయులు మహాపూర్వముగ రాజ్యాదోమా లగుచున్నారా? ఇందులకు విప్లవ ప్రతిష్టాపనములే కారణములా? వెనుక నుండి అల్లులను ప్రేరేపించుచు తుదకు పట్టుబడిన నేరస్థులను గూర్చి ఆతడుకొంతవడి తెలిపియుండెను. కాని, అట్టి నేరస్థులున్నయెడల, వారిని రౌలటుకాసనము మాత్రముపట్టుకొనగలదా? రౌలటుకాసనము నమూజనుతక పూర్వమే, అట్టి నేరస్థుని పట్టుకొనవలసియున్నది; ఇది ఇట్లున్నను, అతడు పట్టుబడదని వీరు వాదించుచున్నాడు. ఇట్టి కృత్రిమ భారతీయు మానవము భావములను పొడుచేయుచున్నారని మన కెరిగింప బడినది. ప్రతి భారతీయుని మానవమున వేధించుచున్నది. విద్యార్థి హీనతయు, అర్థిక దుస్థితి యుగాని వేధించు కాదు. 100 కి 90, 95 వంతున విద్యార్థిని విహీనులై యుండుటయు, వీరికి విద్య గలపు ధర్మమున ప్రభుత్వమువారు ముఖ్య కెందగుటయు ఇవియే భారత ప్రజలు విప్లవకారులవలలో దగుల్కానుటకు కుతకరించు కారణములు. ప్రపంచమున నెల్లభారత జేతమే విద్యా విహీనమై యున్నది వాగరక జాతిచే పాలింపగు చుండియు ఆ జేతస్థితి యిట్లుండుటకుగల బాధ్యత ఆంగ్ల ప్రభుత్వములపై నున్నది.

గౌరవనీయ సభ్యుడు నియోజక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యింకొక ముచ్చటించి యుండెను. 8 పాకలకన్ను నిచ్చువారల కెల్లరకును యీ స్వాతంత్ర్య మొసంగబడునని యీతడు వాదించుచుండెను. కాని 8 పాకలవగా భారతజేతమున నెంతవియవగలవో అతడుమీదవెలిపియుండలేదు. అతేములో ననేకులు దినమునకు 14 గంటలవరకు పనిచేసి 5 పెన్నీలు మొదలు 8 పెన్నీల వరకును సంపాదించు చుండుటచే, వారి సంకల్పరాదాయ మీకున్నకంటె చాల అత్యల్పముగ నుండునని వేరెచ్చెప్ప నవసరములేదు. అట్టి స్థితిలో ప్రజలు తమ హక్కులను కోరుచుండుటచేతను, ప్రభుత్వమువారు తమ ధర్మమును నిర్వహించవలసి యుండుటచేతను రౌలటుబిల్లులు కాసన రూపము దాల్చినవి. గౌరవనీయ సభ్యుడు భారతీయులకు రాజభిక్షి నుగ్గడించి, వా రొసర్చిన సంగ్రామసహాయమును ప్రశంసించి యుండెను వీరికిపూర్వము భారత రాజ్యాంగ మంత్రిగ నున్న వారు భారతీయులకు యాధనైపుణ్యముగూర్చి యిట్లు తెలిపియున్నాడు: “ఆ ప్రశంసమున విజయవంతముగా గాటిన రెండు మూడు దినములకు ప్రతిసార్లు నైపుణ్యమును తనకేతపు వెనుకొని, అతని నంతయువొందించి మరయు మరణించెనని నైపుణ్యకారి నాతో తెలిపియుండెను. ఆ సమయమున వీరితోగలసి లాంటమైన నైపుణ్యము పొందుచుండిరి. వీరు యెట్టిజాతి వై నమ్యమును, పాక్షికభావమును వెల్లడికాలేదు. సామ్రాజ్య తేమమునకును, క్రిస్టిని యెట్లు కృషి నలుపవలయునా అనిది ఉన్నతాశయమే వారికి ప్రాత్యానా మొసంగుచుండెను.”

అట్టివీరులలో మరచింపవలసిన భారతజేతమునకు తిరిగి వెడలిరి. వీరు భారత రాజ్యాంగ మంత్రియొక్కయే గాక, ప్రధానమంత్రి యొక్క మన్ననలకుగూడ బాక్రులైరి. గిల్లహూజురద్ద 1917 ఏప్రిలు 27 తేదీన యుపసంగించుచు, ప్రధానమంత్రి యిట్లుపలికి యుండెను:

“ఇక భారతజేత విషయము గూర్చి యెంతవలసి యున్నది. ఈ సంగ్రామమున జర్మనీజేతమున కెక్కు దాదా భంగమును కలిగించినది భారతజేతమే! ఆ జేతము రాజ్యాదోమా తోడను, అసంతృప్తితోడను నిండియుండు ననియు, బ్రిటిషు ప్రజల కెల్లము నడంచుటకే తమ సర్వకక్షిని విని యోగింపవలసి యుండుననియు జర్మనులు భావించి యుండిరి. కాని యిందులకు బదులుగ సామ్రాజ్యసహాయార్థము భారత జేతము మిగుల నుత్సాహపూరితమై యుండెను. కావున నీ జేతమును పాలితజేతముగ నుంచక, సమానప్రతిపత్తి మొసంగుట యవసరము. ఈ రెండుసమస్యలను పరిష్కరింపవలగుటకు ఉదారరాజనీతి కావలసి యున్నది. పిరికితనమును, నిరుత్సాహమును యెల్లపుడును అసన్మాదకరములే; అవి ముఖ్యముగ సంగ్రామమునకు వాంఛనీయములుకావు. కావున, సంగ్రామ

సమస్యలను తీర్చును. సేద్యమున (బిరుదేశము) కాంతి సమస్య పరిష్కారమునకు అట్టిభావముతోడనే గానింప వలెనని నా ఆభిప్రాయము. భావముతోడనే మిగుల కాంతి సమస్యల సేద్యమును చేయువాడే? ఈ భావముతోడనేనా, మిగుల రౌటుకాసననిర్మాణము గానించియుండరా? ఈ భావముతోడనేనా, ఈ భావము విప్లవకారులకు మాత్రమే అన్వయించునని మిగుల మాతో పాటుచుండుట? భారతవిద్యాభివృద్ధిని స్థితిగతులను తొలగించుటకు మార్గముల దెలుపుచుండును. అట్టిమనము భారతదేశమున రాజద్రోహిగా పరిగణింపబడి రౌటుకాసనానాగుణముగ కీర్తితుడు కావచ్చును. ఇది యిట్లున్నను, భారతదేశము మనతో సమానకారమునంద వలెనని ప్రయత్నించుచున్నాము. భారతరాజ్యాంగ సంస్కరణ కాసము త్వరలో నిరవధించు ప్రజాపెట్టుబడులని గౌరవనీయముగా తేలిపించుచుండును. అది కార్యరూపము దాల్చునని నమ్ముచున్నాను. ఈ విధముగనే యితరులు ఈ దారి భావముతో భారతీయుల కవ్యభివృద్ధిని నీకాసనమును కూడ తొలగించునని విశ్వసించుచున్నాను.

సంగ్రహమున సేద్యమున మా మైకులకు పరికరములు మున్నగువాని సేద్యము గౌరవించెదను. భారతీయ మైన కుల కొక రంగులగుడ్డను మాత్ర మిచ్చెదను. ఆ దేశమునందను మిగుల అసంఖ్యమైనందు ముంచి వైది. భారతదేశమున నున్న వర్ణాధిపత్యములను రూపుమాపుటకు మిగుల కారకులని నేనది వరకే చెప్పియుంటిని. రౌటుకాసన విషయమున భారతదేశ మంతయు యేకీభావము గలిగియున్నది. అఖిల భారతదేశము సభా స్థాయిసంఘము వారు బొంబాయిలో సమావేశమై, యీ కాసము నుపసంహరింపవలసివని సార్వభౌమ ప్రభుత్వమును కోరెను. భారత రాజ్యాంగమంత్రీ ఈ యావస్థాసంత మన నొక విషయమును చెలిపియుండెను. అది పూర్వభూమి దలంచెదను. రౌటుకాసన భారతీయ నియమమును నల్లంబింప లేదని వారు వాదించియుండిరి. కాని, యిందలి భావ మిమాటలు తెలుపు విధమున నుండెదని నమ్ముచున్నాను. ఈ కాసము తాత్కాలిక మనకు నలయు. కాని, భారతదేశపు పారిశ్రామిక, ఆర్థిక స్థితిగతులు మాటిపోయినవి.

భారతీయలకు విజ్ఞానము సేద్యము, గౌరవ చిహ్నము నొకటి. దీనిని 5 రేపేషీలు ఏమి తెచ్చి! గౌరవనీయ సభ్యుడు కిరీటమును నుగార్చి చెప్పియుండెను. ఈ దేశమున కార్మికుల విషయమై 24,000,000 పానలు వెచ్చింపబడినవి యు, సంగ్రహమునకు పూర్వము 12,000,000 పానలును, ఇప్పుడు 24,000,000 పానలును సమానమనియు అందుచే ఈ ధన మింకను చాలదనియు కూడ వారు నాడినియుండిరి. ఈ వాదమునుబట్టి చూచియెడల ఇప్పటి 5 రేపేషీలును సంగ్రహమునకు బూర్వము 2 కేపేషీలులకు సమానమేయు. ఆర్థిక రింపక తప్పదు. ప్రస్తుతము భారతదేశమున నున్న వివక్షతలను బట్టి యధావేషీలకు సమానమని చెప్పవచ్చును. భారతీయుల ను మరల దాస్యమునకు లాగుగాంచి, బ్రిటిషు వ్యాయామాత్రములను భగ్నపరచు ఈ రౌటు కాసము నుపసంహరింప వలెనని నే నీ గౌరవనీయ సభ్యుని గొరుచున్నాను. అసంపర వగు నెడల ఈ విషయమునుగూర్చి యోచించుట కొక సంఘము నేర్పడవలయును. ఈ సభ వారు, భారతీయులు దాస్యమున నుండటం కంగీకరింపరనియు, సామ్రాజ్యమున వారికి సమాన గౌరవము కలదనియు ఆభిప్రాయముచూపుటకు వారికి తెలుప వలయును.

మూర్ఖుగారు

ఈ దేశమునకు బలపరచుచు, భారతరాజ్యాంగమంత్రీ యుపన్యసింపుచున్న సభలో చాలమంది సభ్యులు లేనందు కు చింతించిరి. మనము సంఘముల నేర్పరచి, పనులకు నిర్వహించునట్టి కార్యకర్తలను పంపించుటకేతనో, లేక భారతదేశ విషయములలో మన కుత్సాహము లేకుండుటకేతనో యీ దుస్థితి కలుగుచున్నది. అగౌరవనీయ సభ్యుని యుపన్యాసము ప్రధానవిషయముగూర్చి యుండుటకే, దాని నెల్లప్పుడు వినుట తప్ప వలయును. అయినా సభ్యుల భావములతో నేను సంభ్రాంతముగ నేకీ భవిష్యత్కాలము ఆ నే కో ప వ్యాసములలో భారత దేశము నుండి పంపించు సంగ్రహమునే కేంద్రం ప బడినది. కడిచిన నాలుగైదువందల సంవత్సరము భారతీయులలో నెక్కువకు వికమర్శమును, ఏకీభావమును అనాధారముగా ప్రబలించివున్నది. తాత్కాలికంగా తిరుగింపవలసిన ఆ దేశమున కొంత అసంఖ్యమై బయలుదేరినది. సంగ్రహమున మనము కేంద్రించిన భారతదేశ సాహిత్యభివృద్ధిని నాశనము లాభము నొందునని. తిరుగుపరచుము. అదేకేపు బాధింపితి

భాగుమనని యూహించుట వ్యాధియు. కాని ఈ విధముగ స్థితిగతులు మారలేదు. సంగ్రహము సమయమున నున్న కాలకి అటుపిమ్మట కొంతచలనము కలిగినది. ఇందులకు రౌటుకాసనమే కారణము. ప్రజల ఆర్థికస్థితి కూడ దీనికి తోడ్పడినది. అటువ్యాధియు ప్రబలింపి.

ఇంతేగాక గత రెండు, మూడు వత్సరములనుండి రాజ్యాంగసంస్కరణములకై ప్రబలతమంతో శ్రమ జరుగుచున్నది. ఈ విషయమున హిందువులను మహమ్మదీయులను ఏకీభావముతో వర్ణించుచున్నాను. న్యాయపాలనాపాదమే బ్రిటిషు పాలనాకాలమున ప్రకటించబడిన దని కాంగ్రెసు సభవారు కోరియుండిరి. సంగ్రహమునయమున దేశరక్షక కాసనాధిపత్యము లనేకములు ఉండినవి. సంగ్రహమునందే దేశమునకు రాజకీయసంస్కరణముల నిచ్చుటకు బదులుగా రౌటుకాసన ప్రకటించబడినది. భారతదేశమున 815,000,000 మంది ప్రజలున్నారని తెలియుచున్నది. అదేకేపు రాజ్యాంగమంత్రీని ఎన్నుకొనుటకు వారిలో నెంతమంది కఠికారమున్నది? ఈ కాలమున నొక గుప్తాధిపతి వారాప్రతికట సంపాదకుడుగ నున్న యొక ఆంగ్లేయిని దేశమునండి నెడలగొట్టుట ఆర్థికభవనముగ నున్నది.

దీక్షాపాత స్థితి: ప్రస్తుతము చర్చించబడినది రౌటుకాసన విషయము. అది యగువరకు ఇతరవిషయములకు పోరాదు.

మూర్ఖుగారు: నేనందులకు చింతించుచున్నాను. నేను స్థితిగతులను ముందుగా తెలియజేయుచున్నాను. దాగరకసంపన్నులగు భారతీయులయెడల కొందరు ఆంగ్లేయిలకు గల భావమున ప్రహింపబడినట్లున్నది. అసహ్యకరముగ రౌటుకాసనము భారత రాజ్యాంగమంత్రీ యుపసంహరించుట వలన.

మాంటాగూగారు

తాత్కాలికముగా రౌటుకాసన ముపసంహరించు నా ఆభిప్రాయము. నేను తెలుపబోవు కారణములవలన నీసంపరణ సంగీకరింప వలెదని తెల్లము కావలను. ఈ విషయముల నొక సంఘమున కెరుకపరచవలసిన దని మెక్లీనుగారు నూచించి యుండిరి. ఈ విల్లుల అవసరమును తెలిపిన సంఘముకంటె ఎక్కువకు సమర్థతగల సంఘముకంటె మెక్లీను వేవారలయ? ఈ సంఘమువారే విప్లవకారుల వద్దనుండి విషయములను గ్రహించిరి. నాటించుచున్నవనింపిన గౌరవనీయ సభ్యుడు నాకు పశ్చాత్తాపము. కొంతవరకు ప్రశ్నించుచున్నాను. కొంతవరకు సంగీకరింపవలయును నున్నదని వాదించి యుండెను. దీని అర్థమేమి? విప్లవకారుల వాదించి ప్రభుత్వోన్యాయులను కడించుట ఆవ్యాధిమయి వీరి ఆభిప్రాయమా? దేశపు రాజభివృద్ధి కళంక దాయకమైన గౌరవములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారమునందుకు సంబంధించిన భావమా? "నిర్భయ భావనము" లేదని లాభమున్న దాయని వారు ప్రశ్నించుచున్నాను. విప్లవనేరములను కాసనములవలన నిర్భయము చేయుట మని నేనెవరికే చెప్పియుంటిని. దేశదానిద్రవ్యమున గాంచి భయము జెందిన ప్రభుత్వోన్యాయుని యెవరును లేడు. మనము పూర్వము కలంకమును, విద్యాసంఘము మున్నగువాని నేర్పరచి, దేశపు ప్రశ్నలకి తోడ్పడుచున్నాము. ప్రజలను సంఖ్యప్రకారము లను తెలియజేసి మనమేమి యెసరింపవలెన? విప్లవకారులను నేర్పరచుగా కడలివేయవలెనా? విప్లవకారులకు సాధారణవద్దతులకంటె కడించుటకు వీలు లేదని రౌటు సంఘము వారి ఆభిప్రాయము నెప్పుడు చూచుచున్నాను. పానులను వీరివారనుండి సంకీంచుటకు తగిన అధికార మత్యవలయును. రాజకీయం దోశమునకు ప్రతిపాదముగ నీకాసన ముపసంహరింపబడునని మెక్లీనుగారు తెలిపియుండిరి. ఈ కాసనములలోనికి కచ్చు సవర్ణుడు అందిరికప్పుడు మిగతే తెలియగలదు. మరియు, భారతదేశపు రాజభివృద్ధి కడియూ ఉపకృతి యని కొందరు ప్రశ్నించుచున్నాను. మన విధానిజయమునకును, విద్యా, ఆర్థికాధిపత్యవిషయమునకును నది అత్యవసర మని నా ఆభిప్రాయము.

45 వత్సరం ఒడిపోయెను.

45 రోజుల తడవెరపి తల యెండబెట్టుటకు, వర్షము మరియూ వాడేమియు గానరావలయును. చాల ఆందోళనా కరముగాను ఉన్నది. పంటలన్నియు చెడిపోవుచున్నది. వరపరాలు తక్కువగుచున్నవి. రాబోవు శీతకాలములో మరల నానారవదాగముల వరపరాలు కొంత అధికారి వియమించుటావశ్యకముగ పోవుచున్నది. ప్రజలపట్ల విశేషించి సులుగు కొనుచున్నాను. మదరాసు మైసూరు.

మైసూరు కాసనసభ.

ఆర్థిక వక్రము చర్చింపబడుట.

బెంగళూరు, జూన్ 21:- మైసూరు కాసనసభ వరల సమావేశమైనది. వల్లెటూళ్ళయందు ఆర్థికముగ వైద్యునవోయము కానలయననియు, ఆరోగ్య విధానములను ప్రజాపెట్టువలయు ననియు అసభికారసభ్యులు కోరిరి. ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగారు తమ సానభూతిని వాచిరి. వైద్య సంఘము వారు తమ నివేదికను తయారుజేసిరి. దొరతనము వారు దీనిని గురించి తమకు తర్రువుకు తెలియజేసెదరు. వైద్యసంఘమువారు ముందు రెండుసంఖ్యల వరకు ఎక్కువ వైద్యాలయములను ప్రతిస్టాపించవలయు ననిరి. దేశీయ వైద్యమును పెంపొందించుటకు దొరతనమువారు ఆలోచించుచున్నాను. ఆరోగ్యాధికార సంఘమును కూడ నెలకొల్పెదరు మని వాదించుచున్నాను. బ్రిటిషు ఇండియాలో వల్లెటూళ్ళు కనకవృక్షముకంటె ఎక్కువగా మైసూరు సంస్థానకాళియందులేదని ఛీఫ్ ఇంజనీరు కాదంటి గారు తెలియజేసిరి. మైసూరు వ్యయము చాల తక్కువగా ఉండెనని వెల్లెటూళ్ళయందులను వాచిరి.

సమాధి సంకలన ఆదాయపు అభివృద్ధిని గురించి జరిగిన విమర్శకు ఎక్కువ కమిషను కే. చెండిగార్లు బదులొసంగిరి:- గతరెండు సంవత్సరపు వలము పాటలలోను 570 రుకాణములు మూయబడినవి. బెంగళూరు మట్టున 20 అంగులము మూసి తక్కువంధమున కలుగు నష్టమును కూడ నవీంచుటకు దొరతనమువారు నోవ్వించుకొనిరి. ఆయినను ఆదాయము ఎక్కువాయెను. ప్రజల ఆపయోగించెను పదార్థములు మాత్రము ఎక్కువగా ఖర్చు అగుటలేదు. ఏ తాలూకా యిందైనను పరిజల ముకు, రుకాణములు అక్కరలేదన్న వాదని మూసివేసి ఆందువలన కల్లెను నష్టమునుగూడ భరించెదమని ప్రభుత్వము వారిగీ కారమును తెలిపెదరని ఎటుక జేసెను.

విద్యాకాళాధికార పక్షమున పంచములను పాఠశాలయందు జేర్చుకొనకూడ దను ఆక్షేపణలకు, చాండిగార్ ప్రత్యుత్తర మొకటిను మనము ఈ దారి భావముతో ప్రకరించిన సులంజనముగ నుండుననియు పంచములకు ప్రాత్యహము నొసంగవలయు ననియు నుడిచిరి. ఆర్థిక కార్యదర్శి, ఇతరసభ్యులు, అధ్యక్షులు తమతమ ఆభిప్రాయమును తెలిపిన పిదప ఆర్థికవక్రము చూగి నెను.

మైసూరులో వ్యవసాయ కళాశాలను నెలకొల్పుటకు దొరతనమువారు ఆలోచించుచున్నారని అసభికారసభ్యులగు మొదటి సభ్యులు చంద్రశేఖరయ్యగారు తెలియజేసిరి. స్థలము ఏర్పాటులను గురించి తెలియజేయుటకు విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రార్ గారు వియమించిరి. దేశీయ వైద్యమును అభివృద్ధిగా వ్యాప్తము గానించుటకు గొప్ప గొప్ప యత్నిములు జరుగుచున్నవి.

విద్యావిషయములకు గురించి శత్రువులు ప్రకటించబడునని దివానుగారు నడిచిరి. సంస్థానపు ఆర్థికపరిపత్తిని కరిగించుటకు అధికార, అధికార సభ్యులయొద్దమైన సంఘమునకును. దొరతనమువారు ఆర్థిక విమర్శముతో అసభికారులను సంఖ్యలను గాచే మరల విమర్శించుకొనిరి. దొరతనపు ఆర్థిక కార్యదర్శిగారు వక్రము గొరొప్పిన మురతికార్యములకు సభ్యు వారిని నొలిపిరి.

హిందూస్థీ సంపాదకుల కేసు:- సింధు దేశమందలి మైదారా వారు నగరమున వెలువడు దేశీయ పత్రికలలో నొకటిగు హిందూస్థీ పత్రిక యొక్క సంపాదకుల కేసులో మార్చి 80 వ లేదని డిల్లీలో జరిగిన అల్లలను గూర్చి సాక్షి విచారణ చేయుటకు తొమ్మింకలకు పురుషుల వ్యాసించబడిరి. వారిలో క్రధానందవ్యాస, వామానాను విల్లుల మేనేజరు దేశాయి ఢిల్లీ కల్యాణరావు సభ సమావేశ కార్యదర్శి, డింగ్లూ గారలు నున్నాడు. వీరు చాలదూరము విచారించబడిరి. ఢిల్లీ సాక్షులు మరియొకరు కమ్మకు లంక బడినవి. సాక్షులందఱు మొత్తము 12 రు.

యుద్ధ బాండులు ఖరీదు చేయబడును

1630
యుద్ధబాండులు విక్రయించవలయునని మద్రాసు రంగకాలపీఠ, నెం 188, చెంచూరులో దుదా సి.వి.వి. గారి వద్దకు రావడంబట్ల వ్యాధిమైన ఖరీదుకు తీసికొనబడును.

ఆంధ్రవత్రిక

1919-వ సం॥ జూలై నెల 23-వ తేదీ

సోమవారము.

సారహీనముగు సమాధానము.

మాంటాగుగారి బట్టెలు ప్రసంగము, ఆంగ్ల దేశపు వ్యతిరేకముగ సంపూర్ణముగ ప్రచురించబడినది. సిద్ధాంతభాగమునం దీయవన్యాస మత్యక్తముగ నున్నది. పదసౌష్ఠ్యము, ఇంట్లో యూరిపియను సంఘనిరసము, హిందూదేశ క్రశంస, చదువుట కింపుగ నున్నది. నానాభాతుల సమ్యక్తమునందును, సంధిసభ యందును, హిందూదేశమున కర్హాస మొనగబడుటయు, సింహ ప్రభువున కత్యున్నతస్థానము ప్రసాదించబడుటయు హిందూదేశ ప్రాముఖ్యమునకు నిదర్శనము లయినను, ఈ చిహ్నములు హిందూదేశ మిపు డాక్రమించుచున్న పరాధీన స్థితికి విరుద్ధముగ నున్నవని, మాంటాగుగారు పుష్టపరచిరి. దక్షిణాఫ్రికా మొదలగు అధినివేశ రాజ్యములందు, భారతీయులు కడుచున్న కడగండ్లు, సంధిసభలో హిందూదేశమును అధినివేశ రాజ్యములును ఆక్రమించిన సమానస్థానమునకు కేవలము విరుద్ధముగ నున్న వని మాంటాగుగారు దెలిపిరి. ఈ వాక్యములు, మిగుల నుదార భూయిష్టములుగ నున్నవనుటకు సందియములేదు. కాని, హిందూదేశమునకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నర్హాస మొనగటకు, ప్రస్తుతము పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టబడిన సంస్కరణముల చట్టము, ప్రయోజనకారి యగునని, భారతదేశము దలంపజాలదు. మాంటాగుగారి బట్టెలు ప్రసంగమును పూర్తిగ జదివిన, సిద్ధాంతమునకును ఆచరణము నకును వ్యత్యాస మధికముగ గాన్పించగలదు. ఈవిషయ ములుండనిండు. ఉపన్యాసము చాలవరకు రాలెటుబిల్లును సమర్థించుటకు బూనినది.

మాంటాగుగారి ఉపన్యాసపు మిగతభాగము నకును ఈ భాగమునకును పోల్చి యంతగ గాన్పించుదు. ఈభాగమునుగూర్చి ముచ్చటించునపుడు, మాంటాగుగారు అధికారరీత్యా మాటలాడుచున్నారా లేక హృదయపూర్వకముగ న్యాభిప్రాయముల వెల్లిబుచ్చుచున్నారా యను, సందియము చదువరులకు దోకకమానదు. ఉచిత సాంప్రదాయములలో బెరిగిన మాంటాగుగారికి, జన్మస్వాతంత్ర్యముఁ కు భంగకరమగు బిల్లును సమర్థించుట కష్టతర మనుటకు సందియము లేదు. మాంటాగుగారి రీతియమును విధిలేక సమర్థించినటులు, ఉపన్యాసపుభారతీ తెలుపుచున్నది. ఆ కారణముచే వీరిచ్చిన సమాధానము సారహీనముగ గన్పట్టుటలో నాశ్చర్యమొద్దములేదు రాలెటు బిల్లును గూర్చి సాధక బాధకము లన్నిటిని తాము వదిలిపించితిమనియు, అది శాసనముగట ఆవసరమని తామింకను" నమ్ముచున్నామనియు, మాంటాగుగారు తెలిపిరి. ఈవాక్యము రాలెటుబిల్లుపై వాటిక సృజకవిశ్వాసము గలదని సూచించుదు ఉద్యోగ సర్వముచే, వారన్యథా తెలుపజాలరని, యూహించవచ్చును. వారి హేతువాదము నిందుచే విమర్శించుట సులభసాధ్యము. కామన్సుభవా రథి పాయమిచ్చవరకు, రాలెటుబిల్లును నిలిపివేయఁబడునని కామన్సు సభ యందు నిల్చి మెక్లి నుగారు ర్హాసమును ప్రతిపాదించుటలో, మాంటాగు

గారి హేతువాదపు లోకముల నతిసులభముగ వెల్లడింపగలిగిరి. వీరి యుపన్యాసమును వేరొకచో ప్రచురించితిమి.

"రాలెటు శాసనము, హిందూదేశమున దంతటను ఏకగ్రీవముగ ప్రాతికూల్యమును జనింపజేసినది. పిమ్మట జరిగిన అల్లరులు స్థానికములైనను, కామన్సు సభవారి విషయమై పారబాటు కడగూడదు. హిందూదేశమున దంతటను, రాలెటు శాసనము జనకంటకముగ నున్నదనుట నిశ్చయమని మాంటాగుగారు నుడివీయండి. ఇంతటి జనకంటకమై ప్రజల ప్రాతికూల్యమును రగుల్కొల్పిన శాసనమును, గావించవలసినంత యవసర మిపు డేమి గలిగినది? ఇట్టిశాసనము గావించుటకు అసాధారణకరీతి తైన్యమైనను ఉదయించి యుండవలెను. లేనిచో నీ శాసనమును గావించుట ఎంతమాత్రము వాంఛనీయముగా జాలదు. ఏ రాజనీతిజ్ఞుడును, ప్రజల యంగీకార మెంతమాత్రమును లేని శాసనమును సామాన్య పరిస్థితులలో బలవంతముగ జొప్పించబూనుకొనడు. మాంటాగుగారి యుపన్యాసమును వదిలిపించిన, అట్టి అసాధారణ కరీతి తుదయించినటుల గానరాదు. ఆంగ్లదేశమునందలి రాజ్యరక్షణ శాసనమువలె, హిందూదేశమునందు దేశరక్షణ శాసనము యుద్ధకాల కర్మతము, అమలులో బెట్టబడినదని, మాంటాగుగారు సెలవిచ్చిరి. ఉభయదేశములలోను, కత్తువులపై నుపయోగించుటకే యీ శాసనము కావించబడినది. కాని, హిందూదేశమునం దీ శాసన మితరకార్యముల నిమిత్తము గూడ నుపయోగించబడినది. ఇది యటుండ, దేశరక్షణ శాసనము, త్వరలో రద్దగును గాన, దాని స్థానమునందు రాలెటు శాసనమును ప్రవేశపెట్టవలయునని, మాంటాగుగారు తెలిపిరి. సంగ్రామావసరములకొరకు, తాత్కాలికముగ ప్రవేశపెట్టబడిన శాసనమునకు బదులుగ, యుద్ధము ముగిసి శాంతి చేకూరిన పిమ్మట గూడ, వేరొక శాసనమును నిర్మించుట న్యాయమగునా?

అగునని, ఆంగ్లదేశమునందును రాజ్యరక్షణ శాసనపు కరిమితి త్వరలో ముగియవచ్చును. దీనికి బదులు సంధియంతరమున వేరొక నిర్బంధశాసన మాదేశమునందు ప్రవేశపెట్టబడుట లేదే! హిందూదేశమునందు వేరొక విధముగ నేల జరుగవలయును? హిందూదేశమునందు విప్లవకారుల నడచుటకీ శాసన మవసర మయ్యెనని చెలువవచ్చును. కాని, దేశరక్షణ శాసనము క్రింద 1600 మంది నిర్బంధంపబడి రనియు, వీరిలో 464 మంది దప్ప మిగిలినవారందరును పదలివేయబడిరనియు, మాంటాగుగారు తెలుపుచున్నారు. అటులయినచో, మార్కోలీనుగారు నుడివినటుల, ముక్కుడిమూడు కోట్ల ప్రజలలో నాల్గువందలమందిని నిర్బంధించుటకీ శాసన మవసర మయ్యెనని వలుకుట, విపరీతముగ నుండును. విప్లవకారులు నున్నందు ఉద్ద్రవము గావించవచ్చునని చెలువుచో, ఆ సమాధానమునం దేల శాసనము గావించగూడదు? అట్టితరీ, ప్రజల యంగీకారమును బడయుట సులభసాధ్యమగును. అశ్వసంఖ్యాకులకొరకు, న్యామస్థానముల యధికారము తొలగింపబడునని ప్రజలలో సాపరాధులును నిరసరాధులు గూడ నిర్బంధములకు సమానముగ పాత్రులగుదురు. ఈ కర్మవసానమును దూరదృష్టితో యోచించియే, ప్రజలు ప్రజల ప్రాతికూల్యము దెలిపిరి. నిర్బంధ శాసనముల వలన, దుర్మార్గ మిదివరకు తగ్గినచో, తిరిగి దుర్మార్గము ప్రబలవరకు వాటిని రద్దుజేయుట భావ్యము. అసాధారణ కరీతియై అసాధారణ సమయములందు మాత్ర

మే యుపయోగింప వర్హములు. వాటివని ముగిసినపిమ్మట, ప్రజల నవసరసర్వసంధ్యముల పాల్గొనుటకు వాటిని రద్దువరకుట న్యాయము.

అట్టివని చాలవరకు ముగిసినటుల, మాంటాగుగారి రంగీకరించుచున్నారు. ఇక ప్రజాంగీకారము బడయని శాసనముతో నిపుడవసర మేమిగలదు? మరియొక సమాధానము చెప్పుబడినది. రహస్యాంధోళనాకాంక్షని గనుగొనుటకు న్యాయ స్థానములు పనికిరావని తెలుపబడెను. అటులగుచో, మార్కోలీనుగారు నుడివినటుల, రాలెటు శాసనమువలనమాత్రము రహస్యపు కుట్రదారుడు బయటపడునని తెలుచుటకు వీలుండదు. అశాంతికి మూలకారణములను వివరించుటలో, మాంటాగుగారి రాజీకారణములు ముఖ్యములని వివరించి యుండిరి. ప్రజలు ఇకపూయెంత మొదలగు నంటుజాడ్యముల పాల బడకుండ, వారి దేశాదార్యమును పెంపొందింప వలయు ననియు, యిందుకు దేశసంపదను వృద్ధిగావించుట యవసరమనియు, వారు స్పష్టపరచి యుండిరి. స్వకరి పాలనావాంఛ, అశాంతి కింకొక కారణ మనిరి. ఈ రెంటిని పోగొట్టి, కఠిన్రూపి కాభ్యుదయమును సమకూర్చి సరియగు స్వకరిపాలనమును దేశమునకు ప్రసాదించుచో, అశాంతి రూపుమాముననుటకు సందియములేదు. ఇక్కార్యమునకు గడంగెడమని మాంటాగుగారు వాగ్దానము చేసి యుండిరి. దీని ఫలిత మెంతవరకు లాభకరమో కనుగొనకముందే, నిర్బంధశాసనముల ప్రవేశపెట్టుటచే, సంస్కరణముల ప్రారంభమునకు ప్రతికూలవాతావరణ మేర్పడి, వాటిసాఫల్యమునకు విఘ్నముల గల్పించుచున్నది. అవాంతరమేమైన తటస్థించుచో, వాటిసాధనముట కిదివరకున్న శాసనములు చాలవాయను, ప్రశ్న యుదయించు చున్నది.

చాలు నని, కుంజాబుచరిత్ర చెలువుచు నేయున్నది. మాంటాగుగారును తమ యుపన్యాసమునం దీ సత్యము సంగీకరించి యున్నారు. అట్టిస్థితిలో క్రొత్తశాసనము గావించవలసిన యగత్యమేమి గలిగెను? ఇక రాలెటు సంఘమువారి సూచనల సంగీకరింపకుండుట కేల వీలుండునని, మరియొక ప్రశ్న గలదు. రాలెటు సంఘసభ్యుల నియామకమునకు ప్రజల యిష్టము కనుగొనబడలేదు. వారు జరిపిన విచారణ రహస్యవిచారణ. సాక్షుల వాఙ్మూలములు త్రాసుపరీక్షచే శోధింపబడియుండలేదు. అట్టిసాక్ష్యముపై నాధారపడిన రాలెటు సంఘమువారి ఎక్కుపాట్ల యుత్తరువులు ప్రజలలో విశ్వాసము పురికొల్పజాలవు. ఇంకొక విషయము. రాలెటుసభ్యుల విచారణయంతయు, సంగ్రామమునకు పూర్వపు కరీతితులకు సంబంధించి యుండెను. సంగ్రామమునందు, భారతీయుల అసామాన్య రాజభక్తి కార్యహావమున వెల్లడియయ్యెను. సూతనయుగోదయ మంగటితో నారంభ మయ్యెను. ఆంగ్ల రాజ్యాంగవేత్తల దృక్పథము, మారినటుల ప్రచురింపబడెను. ప్రాతచరిత్రకు సంబంధించిన, రాలెటు సంఘపు సూచనలను ప్రజల యంగీకారము లేకుండ, సూతన వాతావరణమున ననుసరింప వలసిన యగత్యముగాని, యాచిత్యముగాని, కాన్పించదు. విప్లవ నేరములకు మాత్రమే, యిది వర్తించునను యభయము, కార్యాచరణమున కొనసాగుట కష్టము. విప్లవనేరములన నవ్వయో, రాలెటుచట్టమున నిర్వదించబడి యుండలేదు. మార్కులులా, కాలీనాథ రాయగారి కేసులో, రాజద్రోహ నేరమునకు సయితము వర్తింప జేయబడినది. యుగాంతరు మొదలగు కఠికలవంటి కఠికలపై నుప

యోగించుట కుద్దేశించబడిన కృతికాశాసనము, రాజధాని గనుజులను సక్రమాందోళనము మాత్రమే జరిపేది ప్రతికలపై ధారాశాసనము ప్రయోగించబడుచున్నది.

అందుచే కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు గల విచక్షణ ప్రథమోద్దేశముల సరికొనబడుచుండ, నువయోగించబడునను నాశ ప్రజల కీ తరుణమున తొలగిపోయినది. భావికాశాసనము ప్రజల స్వేచ్ఛ ముల గాపాడునని మాంటాగుగారు సూచించు చున్నారు. కాని సామాజ్యవ్యవస్థయు, ప్రజా శాసన తీరులును, శాసనసభాధికార మిచ్చు తీరులేనే నుండును. స్టేట్స్ కోన్సిలుసభకుగల యధికారము మూలమున శాసన సభాధికారము మరింత తగ్గిపోవును. ఫానికాశాసన సభలకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు బాధ్యులు గారు. ప్రజాతంత్ర శాఖలందయినను, శాసనసభకు మంత్రివర్గము లోబడియుండలేదు. న్యాయశాఖ ప్రజాతంత్రముగా లేదు. ఇట్టి స్థితిలో భావికాశాసనసభలు ప్రజాస్వేచ్ఛములను సంతరించుట కధికముగ తోడ్పడునని ఎంచుటకు ఏలుండదు. మెక్ లీను గారు చెలిపినట్లు, ప్రభుత్వకార్యదర్శి వదలివ పహించకమునుపు మాంటాగుగారిచ్చిన యాజన్యా సమునకును ప్రస్తుతోకన్యాసమునకును, వ్యత్యాసము స్పష్టముగ గాన్పించుచున్నది. అధికార ప్రతిష్ఠా మాహాత్మ్య మెంతటి యుధా ర భూయిష్టుల నైనను మాన్పించును. మెక్ లీను గారు తీర్మానము కామన్వేషణలో నొడిపోయెను. హిందూదేశ ప్రజలమాత్రము కాలేము శాసనమున కంగీకారము చేయవలయు. సంస్కరణములకన్నగూడ, జన్మస్వేచ్ఛ రక్షణ మత్యంత ప్రాముఖ్యమని, ప్రజలు విశ్వసించుచున్నారు. సంస్కరణముల బిల్లులో, జన్మస్వాతంత్ర్యములు కాపాడబడునట్లు, స్పష్టముగ నేర్పాటు లుండవలయును. ఇట్టి ఫలితము చేకూరుటకై, మన రాయబారులు తమయావచ్చునీ వినియోగించెదరని, హిందూదేశ మెదురుజూచుచున్నది.

ఆంధ్ర రాయబారులు

గంజామండలసంఘ కార్యదర్శియగు కరాంకుశం రామమూర్తిగారు మాకిట్లుల తంత్రివార్త నిచ్చిరి.

“గంజాముండల సంఘమువారు నిన్నటి దినము (20 జూను) ఈ క్రిందివిధముగ తీర్మానించిరి:

ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘముపక్షమున, వ్యగుమును స్వంతముగ భరించుచు, ఆంగ్లదేశమునకు రాయబారిగ వెడలుటకు, శ్రీపాది గోపాలకృష్ణ మృగా రంగీకరించినందున, ఈసంఘమువారు వారికి వందనముల నిర్వించుచున్నారు. వారిని రాయబారిగ నన్నికొని, వారు త్వరలో ప్రయాణమై వెడలుటకు అంగీకారప్రకటనను సమకూర్చునలెనని, యీసంఘమువారు ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు”

ఆంధ్ర ప్రముఖులలో శాశ్వతీధర్మున ముందుకు వచ్చి, వ్యయమును స్వంతముగ భరింప నుద్ద్యమించి, రాయబారులుగ వెడలుటకంగీకరించుట, మిగల ప్రశంసార్హము. ఆంధ్రులలోగూడ మాత్రమే తానాహము ప్రబలుచున్నదనుట కీదృష్టాంతము తాదాణము. ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము వారు ఏ ప్రయాణమునకు తగిన ఏర్పాటులను త్వంతగావించెదరని విశ్వసించెదము. ఇటులనే, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిదివరకెన్నికొనిన ప్రతినిధులగు డాక్టరు కట్టాభి సీతారామయ్య, పి. చంచయ్యగార్లు ప్రయాణమునకు తగినధనము

వసూలుగ నేర్పాటులను శీఘ్రముగ గావించవలసి యున్నది. ఆంధ్ర లీతరుణమున, ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడి ధన సహాయము చేసినగాని కార్యము నరవేరజాలదు. శ్రీపాది గోపాలకృష్ణ మృగుంతులగారివలెనే, వ్యయముగ ధనమువెచ్చించి, ఆంగ్లదేశమునకు వెడలుటకు సామర్థ్యముగల ఆంధ్రప్రముఖులు మరికొందరికను ముందుకువచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము. ఆంధ్రులు, తమకు ప్రత్యేక సందేశముగలదని, మరువ జనదు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణము, స్వతరి పాలనాస్వాప్యమును పెంపొందించునని, ఆంధ్రులు చాటియున్నారు మాంటాగుగారును, మరికొందరాంగ్లప్రముఖులును ఈ సత్యము సంగీకరించయ్యెన్నారు. సంస్కరణపు బిల్లులో, నూతనరాష్ట్ర నిర్మాణమున కేర్పాటు గలదు. ఆంధ్రులు తగిన కృషినిలిపి, జాయింట్ కమిటీవారి కీ విషయమును నచ్చుజెప్పిన యెడల, కార్యసిద్ధి బడయుట సులభసాధ్యము. తరువాతకాశము నాంధ్రులు విడనాడకుండురు గాకయని హెచ్చరించుచున్నాము.

వర్ణవిద్యేషము

మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రిక కేతెంచిన, ప్రత్యేక తంత్రివార్తలవలన వర్ణవిద్యేషము ఆంగ్లదేశమున గూడ బెరుగుచున్నట్లుల తెలియుచున్నది. హైదురాబాద్లో జరిపిన జరిగిన సభాసందర్భమున, డి.జి. నాథికా కేంద్రపైనికులు సభను చెడగొట్టి భారతీయు నొకరిని వేధించినట్లు, ఇండియాపత్రిక యింతకమున్ను చెలిపియుండెను. ఇట్టియల్లరు లింకను బెరుగుచునేయున్నవి. చీనావారివైనను, నీగ్రోలవైనను, యీ దాడి ముఖ్యముగ వ్యాపించుచున్నది. ఇతరులవైకూడ నిది వ్యాపింపవచ్చును. సాగ్రామ సమయమున చీనావారును నీగ్రోలును, సముద్రము నందును భూమియందును, మితిమంధలికి అవలిమితముగ సేవజేయుండిరి. ఇట్టి వారివై ద్వేషభావము గనబడుట కృతఘ్నతయగును. ప్రభుత్వమువారు, అల్లరులు ప్రజల మగునని వెలగొండి, వీరిని దేశమునుండి సాగనంపుట కేర్పాటుల జేయుచున్నారట. ప్రాచ్యఖండవాసులు, నాగరికులు గారనియు, వారికి సహనభావము లేదనియు, పాశ్చాత్యులు దెలుపుట వాడుకగ నుండెను. నాగరికులు ముదిరిన ఆంగ్లదేశమునం దిట్టి యల్లరులు జరుగుట కేమికారణము వీరు చెలిపెదరో చూడవలసి యున్నది.

హార్మి మెనుగారు : కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యము

బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక యిట్లుల వ్రాయుచున్నది:

“ఆహవాదలో నటీకల జరిగిన కాంగ్రెసు సంఘ సభలో, హార్మి మెనుగారు కాంగ్రెసు రాయబారిగ నెప్పుకొనబడినట్లు, ఇండియన్ టైమ్స్ పత్రిక దెలుపుచున్నది. ఆతని నియోజనము, శత్రువాంఛల కనుగుణ్యముగ నున్నదనుటకు వందలకలెడు తోటికాశాసనలూకని నియాయకము సభిం దింకెదరనుట కత్యయము హార్మి మెనుగారిని ప్రవాసమున కంపు “లో ప్రభుత్వము వారు హిందూదేశమునకు పరోక్షముగ నుపకారము చేసినయే కందచ్చును. కొంతకాలమువరకు, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యముకై, స్పష్ట చాలకరకు ఆంగ్లదేశమున జరుగవలసి నున్న హార్మి మెనుగారి ప్రవాసము నింతిన్ను నెక్కుడు మంచిని, ఉపయోగించుటకు వీలుపడదు.”

వంజాము శిక్ష

ప్రీతి కొన్నియు అప్పీలు చేయబడును గాన మార్గము కోర్టువారు విధించిన ఉత్తీక్షల నాపి యించవలెనని, రాజప్రతి. ధి గానికి కలకతా ఇంకియను స ఘమువారు తెలియబరిచిరి. కాలీనాధరాయగారిని తుమించి విడిచివేయవలయు నని కోరుటకు నిన్నటి దినము గోల్లకూలులో జరిగిన

బహిరంగ సభలో తీర్మానింపబడెను. రాజప్రతినిధిగారు, ప్రజల మొరల నాలించి తమ కరుణారసదృష్టి నీ సమయమున ప్రసరింపజేయ ప్రార్థితులు.

విచిత్రవాదము

కామన్సు సభలో టి. జి. బెన్నెట్టుగారు, బజ్జెట్టు చర్చా సందర్భమున, కాలేలు బిల్లును సమర్థించుచు, నింజుల నుడివెరి.

“ఇట్టి ప్రత్యేకకాశము యుండియుండనిదల, ఆకర్షణీయతల వడయటకు వీలులేకపోయెడిదని, పంజాబు అధికారులకలన, చునకు తెలిసివది.”

కాలేలుబిల్లు ఇంకను అమలులో బెట్టబడలేదని, పాకుము వీరికి చెలియదు గాబోలు!

విరాళము

కృష్ణాపత్రిక యిట్లుల వ్రాయుచున్నది. “ఆంధ్రకాశీయ కళాశాలకు 160 ఎకరముల గోదావరి లంకను దానముజేసిన శ్రీరావుపాపాబాయి ఆదుర్తి రామారావు వంతులుగాడ గోదావరి జిల్లాలో, ఆలమూరు గ్రామమునందు నూతనముగ స్థాపించబడిన “హార్దింకస్కూలు”నకు రు. 2000 ల విరాళ మొనగని విశుటా కంఠము సంతసపడుచున్నది.”

రామచంద్రరావు వ్రథులు

గ. రామచంద్రరావు వంతులు, సి. ప్ర. వింతామణిగార్లు పోర్చుగీస్ నకు సురక్షితముగ ప్రవేశించినట్లు, లీడరు పత్రిక వలన తెలియుచున్నది.

వీరాంగం కల్లోలములు:—వీరాంగం అల్లరుల కేసు నేపథ్య ప్రత్యేక శాస్త్రమాధికారులవద్ద విచారణకు తేబడినది. 62 మంది ప్రాణహత్య, బందిపోటు, దోపిడీ చున్నగు నేరములు జేసినట్లు కేసు జేయబడినది. వారిని విచారణకు తీసికొని వచ్చిరి. ఫిర్యాదీలకక్షుడున బిచ్చింగుగారిట్లు వాదించిరి. అల్లరులు జరుగుటకు కొన్నిదినములుముందుగా ననగా ఏప్రిల్ 11-న తేదీని వీరాంగమునందు కాలేలు కాసనము ను నిషేధించుటకు రి సభలుజరిగెను. కడపటిసభ 11-న తేదీ నాటికాల్లి జరిగినది. అనభలోమహాత్మ్య గంధిగారి ఉత్తరము చదువబడెను. వెంటనే తీవ్రమగుకల్లోలము ప్రారంభమైనది. 12-న తేదీ ఉదయమున హెచ్చుమంది ఆందోళన కారులు గుంపులుగా నూడి “మహాత్మ్య గాంధీమహారాజుకు, శ్రీ” అని కేటలు నేయుచు వీరాంగం రైల్వేస్టేషనును పొడుచెరి. అపుడతడు రైల్వేట్రాఫిక్కు ఇన్ స్పెక్టరు మాకలింద్రేడ్ గారు కనపడగా “మహాత్మ్య గంధీ మహారాజుకు శ్రీ” అని అనవలెనని అయినను గూడ నిర్బంధపెట్టిరి. ఆయన అందున కంగీకరింకవాకు గంధిగారిలో సంబంధ మేమియును లేదనిరి. అంతకు గుంపువా రాయనకు కర్రలతో కొట్టిరి. ఆయనకు బలమగు గాయములు కలిగినవి. ఒకమానవమువరకు గాయములు బాధ నివారణ కాలేదు. పిమ్మట గుంపువారు పట్టణములోని దొరకలమువారి భవనముల, పన్నిటిని తగులబెట్టుచు పిఠులు వెంట తిరుగినారి. వారు మా మ్మతావారు కళేరివద్దకు వచ్చునప్పటికి పెద్దగుమాస్తా మాధురాలూ మారగోవిందదాసు గారు వారిమీద తుపాకులు గాల్చుటకు ఉత్తరవిచ్చిరి. తన ప్రాణమును కాపాడుకొనుటకై మారగోవిందదాసుగారి గురు ప్రాత్రెలాలగారి కృపామున ప్రవేశింపగా గుంపువారు దురాగ్రహమున పగచేచ్చుకొనుటకు మారగోవిందదాసుగారిని బయటకొని అంబరు దేవాలయమువద్ద నరిగిమీద కిరసనాయులు నూనెతోసి తగుల బెట్టి సంతోషముతో కేటలు నేయ సాగిరి. పిమ్మట వారొకయింటిలోనికి పోయి కల్పేరివద్ద కావలియున్న పోలీసువాండ్లను తుపాకులను కాల్చి విచారణలో నున్న 25 ము ముద్దాయిలను కదలిజేయుట్లు అచ్చటనున్న హెడ్డు కానిస్టేబులును బలవంత పెట్టి వదలిపించిరి. వెంటనే వారు కేటలో ప్రవేశించి 63,000 రూపాయల విలువగల ఆస్తిని తీసికొనిపోయిరి. మధ్యాహ్నము వారు తిరిగి రైల్వేస్టేషనును చుట్టజేసి బండ్లను దోపిడీచెసిరి. పట్టణము తొలగించిరి. స్టేషను బంకశాలను గడ్డిబండ్లను తగులబెట్టిరి. మొత్తము రైల్వేవాదికి రిలతుల రూపాయల నవ్వును కలిగిన దని ఫిర్యాదీకాశాసనాది తెలిపెను. ఇద్దరు నాథులు పరీక్ష చేయబడిరి. కేసు ఈ నెల 21-న తేదీని మరల విచారణ చేయబడును.

సంధిపరతులు

మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము

లండను, జూన్ 17.—మిత్రమండలివారు జర్మనీకిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును పారామర్శికలన్నియు నైకకంఠముగా సంగీకరించుచున్నది. ఇన్నిదినముల నుండియు రాయబారులు జరుగుట ప్రజలకు విశుద్ధినిచ్చి, ఏదియో యొక రీతిని సంధి జరిగిపోవలెనని వా రాకుంత భయమున్నది. జర్మనుల నుండి నష్టపడవలయునని పూర్తిగా గ్రహించి వలయునని జేక మంతయు ఎప్పటి రేనే దృఢముగ నున్నది. పక్షము దొరక తుండుటకు తమ యభిప్రాయము తెల్పుచు జర్మనులవైతమ కావలెనని పాపటికి తీవ్ర స్థితి నున్నదని చెప్పుచున్నది. ప్యారిసు ప్రతిజ్ఞలు సంధి జరుగునని తెలుపుచున్నది. బ్రిటిషువారి అభిప్రాయము నట్లనే యున్నది. గడ్డములను హెచ్చించి చెప్పి తాము చెల్లించవలయు వానిని సాధ్యమయినంతవరకు తగ్గించి విడుదల సంతకము చేయవలయునని జర్మనీ తెలుపుచున్నదని చెప్పుచుంది నమ్ముచున్నాము. జర్మను లొకవేళ సంతకము చేయనిచో వెంటనే ఆరంభమునందు పైకికుట వారిమీదికంఠులకు నిశ్చయించబడినది. జేకనుందలి కాల్కులు ఆహ్వాయించి యుద్ధములను విమర్శించుచున్న కార్యము జర్మనీని కఠినముగ కట్టియుట కట్టి యుటకంటెను చెప్పబడుట ప్రశంసనీయము. అందువలన తిరిగి యుద్ధము ప్రారంభింపబడునని భయముననే సంధి యొనరించుకొనబడును. మరియొక పక్షమున జేకనున యొనరవచ్చును గాని సంధివలన ఎంతయో కాంతివచ్చును నను ఆతుంతు తగ్గిపోయినది. తాత్కాలిక సంధినిగూర్చి ఏమాత్రపు టాత్మాహమును లేక—మదరాసు ప్రెస్సు.

జర్మనులు సంధిపరతుల సంగీకరించు సూచనలు. బెర్లిను, జూన్ 18.—మిత్రమండలివారు రెండవసారి తమ సంధిసూచనలను సవరించి జర్మనుల కందచేయక పూర్తిము జర్మను ప్రభుత్వ వ్యవహారములో 7 గురు వారి సంగీకరింపబడు కనుకూలముగను మరి 7 గురు ప్రతికూలముగను యుండిరి గాన నిపుడు గాటిని చూచి—పిమ్మట జర్మనులు వారి సంగీకరింతురని యూహించుట కనకాశము లేక పోలేదని వెలువరునుండి తెలిపినాడ్ర వచ్చినది.

హైన్రీచ్ గారి ప్రకటనము. జేకు (18-6-19) చేయుచున్నట్లే బ్రిటిషుపక్షము సంధిపంధి కర్మమువారి సమాజేము జరిగినది. ముఖ్యముల కన్పిటికిని మిత్రమండలివారు పూర్తిగా సమాధానముల విచ్చువరకును సంధినిగూరించి భవము నిర్ధారణచేయవలెనని కోరెను. మన మిత్రుడలి వివచయలకు పుష్కలములగున్నాము గాన మన మిత్రుడె కాగరూతలో గమనించవలెనని పీఠమనుగాన నడిచిరి. దొరతనమువారు సంధి గాదుబాదులతో వాలోచించుట ప్రకాశము కలుగునట్లు జాతియనుమత కర్మమువారు మరల 19-వ తేదీని సమాజేమగుటకు నిశ్చయించిరి. మిత్రమండలి వారు దీనిని సంతకము ప్రజలకందరికిని సంతృప్తి కలిగించియులే సంబంధమున్నది. ఇతరుల బోధనలలేపంద ప్రజల సమృద్ధిగా నుబడినచో ఈ పరతుల కంగీకరించి సంతకముల చేయుండు సమృద్ధివలెనని వారిసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా ందుననుట సర్వము.

అక్రమిక ప్రకటన. జర్మనులు సంధిపరతుల నెవలజరుపునట్లు మామటకు ర్మనీలో మిత్రమండలి అక్రమికప్రకటనను రాష్ట్రమును మిత్రమండలివారు తమ ఆధీనమునందే యుంచుకొందురు. రాష్ట్రములలోనికి బండ్లు సేవలు గానాడెను. మిత్రమండలి వారి నిర్ణయించబడిన మిత్రమండలి పోలినుదేశమునాత్ర. జర్మను లా భాగమున కొంతిరక్షణమునకు గానుంచవచ్చును. నలంకు "హైమిమను" అనుపేర నలుగురు మిత్రమండలి భువ్యోద్వ్యం లోక సంఘముగా గాజేకమునందురు. రు పైనిబోద్వ్యంలు గారు. బ్రిటను, ఆమెకా, బెలి కం, ఫ్రాన్సుజేకములకు నాలుగింటికి ఆరుగురుకు ప్రతి యుగానుందురు. ఈసంఘమే మిత్రమండలి యున్నక ప్రతి

నిధిసంఘముగ వనిచేయును. జర్మనుల సమాన పరుచుట. 16-వ తేదీ గాల్లి జర్మను ప్రతినిధులు జేర్మన్యునుండి హెట్రాబండ్లలో జేర్మనుండగా (కజలగుంపులు వారి సమానించుచు నరుచుచు చక్కట్లుచరుచు రాళ్లుగుచ్చిరి. హెమల్కాయరు, ప్రాదార్మ బతు గార్లు కప్పులేనిబండిలో మార్పు నియుండుటచే వారికి రాళ్లుతగిలినవి.

క్లెమెన్సోగారి తుమాషణము. ఇట్లు ప్రజలల్లరి చేసినందులకు నేను చాల విచారించుచున్నాను. పోలీసు కాళి పెర ఫెక్టును కమిషనరి పనిలో నుండి తొలగించితిమని క్లెమెన్సోగారు 17-వ తేదీని జర్మను ప్రతినిధులకు వ్రాసిరి. ప్రజల అల్లరికి కారణము. ప్రజలు యాలలునేని చచ్చుట చరుకగా జర్మను ప్రతినిధుల కార్యదర్శు లగు నిద్దరు స్త్రీలు నాలుగులకుచాపి పెక్కిరించుచు చేతులతోను ముఖముతోను వికారకేవులను గావించిరి. జర్మను పురుషులలో పరిశీలకులకను మొరగవాలిన కొందరు పురుషులుగూడ జేర్మన్యులలో కలహమును ప్రోత్సహించిరి. కాన ప్రజలట్లు రాళ్లుచుచ్చి రని పరామర్శలకలు వ్రాసినవి. ఫ్రాంకుఫర్టులో జర్మనుల అల్లరులు. ఫ్రాంకుఫర్టులో మిత్రమండలి యుద్వ్యోగుల విడిది ఎరుట చాల గుంపులుచేరి అల్లరిచేసెను. ప్రభుత్వమువారి సేన గుంపులవై మరఫిరంగులను కాల్చుగా గుంపులుచెదరిపోయెను. పిమ్మట ఒకవరాను యుద్వ్యోగి నొక జర్మనుజేకీ మడు కొట్టకచ్చి పరిధించిన ఆవరాను యుద్వ్యోగి వరాను నొకాడలో ద్వ్యోగుల విడిదె గొనకి పరుగెత్తి రణమునుకొనెను. గుంపు వాండ్లాయుంటిని చుట్టుకొనిరి. మాయుద్వ్యోగుల నిట్లు బాధించిన తుమ పట్టుకుమైన పిరంగులను వదలెదమని వరాను అధికారులు పోలీసు కాళాధికారికి తెలిపిరి. పిమ్మట నొక బలమగు ప్రభుత్వ సేనరచ్చి గుంపులను తమిచేసెను.

మూర్ఖులు పాకుగారు. ప్యారిసు, జూన్ 18.—హేవాకు ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు. లక్సెంబర్గు సంధికి అంతర్విక్ర వైక కళిరమున కిచ్చడే మున్నుంభావన గావరచ్చిరి. కచ్చివెంటనే క్లెమెన్సోగారు వారిని ప్యారిసునకు పిలపించిరి. జర్మనులు సంధి కంగీకరించెదరో తాత్కాలిక సంధి చెలవెనకో నరి తీంపనలనినదని ఆతడు కొరవడెను.

వెసిడెంటు విల్పునుగారు. ప్యారిసు, 18-6-19—నిన్నటిదినము (వెసిడెంటు విల్పునుగారు బ్రునెల్సుకు బయలుదేరిరి. ఎడింకర్క్ ప్రవేశము. ఎడింకర్క్, జూన్ 18.—నిన్నటిదినము (వెసిడెంటు విల్పునుగారి బోర్డిటికి విచ్చేరి బెల్జియము రాజదండకులు వీరిని ఆహ్వానించి సత్కరించిరి. పీఠముగ్గురుకులని బెల్జియము రంగమున కేగిరి.

వరాను కార్మికుల అల్లరులు. ప్యారిసు, జూన్ 18.—సమృక్కులు నివర్తింపజేయుట వలన ట్రాములు (ట్రెయిములు మొదలగునవన్నియు యెక్కుటి రీతిని తరుగివుచ్చుచు. గని పనివారల కోర్కెల నిచ్చుటకు పార్లమెంటువారింగీకరింపవందు నేటినుండి/వరాను నేల బొగ్గు గనులన్నియు నేమియు పనిలేకనుండును.

ఫ్రెంచిసమృ అంత్యముగుట. ప్యారిసు, జూన్ 18.—పున్నె ర్యూమెంట్రి ఎం. పత్కేటనుగారు గనుల పనివాండ్లతో యోచించిరి. సమృ అంత్యమైనదనియే అనుకొనవచ్చు నని ప్రకటించిరి. జర్మనులు సంధిక్రమన సంతకముచేసిన వరక నేకాడళములో నూటికి 80 వంతు నువనూగించు కొనుటకు, మిత్రమండలి అంగీకరించెదరనియొ, ప్రత్యేకింపబడిన బంగారు మూలధనమును వినియోగించుకొనుటకును మతక యనుమతహములను కలుగించి శుభ్ర పరుచుటకు మిన్నటియతక లోహమును వాడుకొనుటకు ఆధ్యంకర ముండజాలదని, ఆమెకనుల ద్వారా తెలియుచున్నదని ఈ వంద్రె పుంపుకు తెలియ జేసెను.

మిత్రమండలి రషియా విధానము. ప్యారిసు, జూన్ 18.—నేనలను రషియానుండి మరల లించవలయునని కొందరు కోరిరి. 865 గురు అనుకూలముగను 140 మంది ప్రతికూలముగను తమ అభిప్రాయములను తెలియజేసిరి. ఈ తీర్మానములు ప్రోసివేయబడినది. 849 గురు అనుకూలముగను, 137 గురు ప్రతికూలముగను ప్రభుత్వమువారి యందు తమ విశ్వాసమును తెలియజేసిరి.

ఆంగ్ల దేశపు పార్లమెంటు సీనఫీసుల ఆహ్వానము. మదరాసు మెయింజపత్రిక ఇట్లుబ్రవాయుచున్నది:—ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వముకటి భారతీయులు ఈజిప్టుజాతీయోద్యమముల ప్రతినిధులు విద్రండుపక్షమున పార్లమెంటునందు సభ్యులుగా నుండ సీనఫీసులు ఆహ్వానించుచున్నారని ప్రకటించుచున్నది. సీనఫీసులు పార్లమెంటునందలి 70 భారీస్థులములను భారీచేయునట్లును, ఆస్థలములలో ఆంగ్లదేశాధిపాదములకు వ్యతిరేకులుగా నుండు భారతీయులను ఈజిప్తీయులను నియమించుటకును వారి యుద్దేశ్యమెనట్లును ఈ ఆహ్వానవిషయమును భారతీయులు ఆలోచించుచున్నట్లును ఈ పత్రికయే ప్రకటించుచున్నది. ఈవైరి కద్దతి కొనసాగుట కంతకష్టముండదుకాని భారత విప్లవకారు లీ విధమున కొక్క కొనసాగుదు. అధవా 70 మంది భారతీయులు విరిమసభ్యుల స్థానములలో నెన్నుకొనబడిన యెవల విద్రండు ఆకేనుములకు వీరలన లాభమేమి యుండగలనో భారత కాసన సభకు 70 మంది విరిమవారు ఎన్నుకొనబడిన ఎంతలాభ ముండగలనో అంతలాభము వీరలన నుండగలదు.

జాతి తగాయిదాలు. లండను, జూన్ 17.—జాతి తగాయిదాలు చాలవికే మముగ నున్నవి. విజాతీయులను తొలగించుటకు దొరతనమువారు తగిన ప్రయత్నముల నొనరింపవలయునని వారు యత్నించుచున్నాడు. ప్రస్తుతము చెక్కుచుండి చివాడకీయులున్నాడు. వారి నవటినుండికంపివేయవలయునని ఆంగ్లో నాకరుల యుద్దేశము. చెడ్డ చెడ్డపోలీసు దళములు సంరక్షకపు ఏర్పాటుల నొనరింపుచున్నవి శ్వేతజాత్యేతరులు యుద్ధమునందు చాల సహాయ మొనరించియుండ వాటిలో నిపు డీ రీతిని కలహించుటకు చాల విచారము కలుగుచున్నది. కాని కలహము చాలవరకు పాపికామిక సంబంధమును కొంతవరకు జాలిసంబంధము నై యున్నది.

భారతీయ స్త్రీలకు నియోజనవాధికారము. లండను, జూన్ 17.—సాకుబ్జో సంఘమువారు భారతీయ స్త్రీలకు నియోజనవాధికార విషయమునకు అక్రమము జనరాజదాను సతిగారు ప్రాసితేఖ మూచెప్పరుగాడ్డి యను పత్రికయందు ప్రకటించబడినది.

ఆగాఖానుగారినిగూర్చి కుట్రచేయుట. లండను, జూన్ 17.—హాఫీసు చట్రపాథ్యాయుడను వారు భారతీయ విప్లవకారులు. వారు ఇండియాజేకపు విప్లవక్రమములను రహస్యముగ ఇటలీకంపిరి. ఆగాఖానుగారు జమాదుకు వ్యతిరేకులగుటచే నాయకుల విషయమెట్టి చంపకలెనని ఆగాఖానుగారు లూసెన్నులోపన్ను పుడు 1915 వ సంవత్సరము వసంతియుతువునందు హాఫీసు మున్నగువాని నిశ్చయించిరి. ఆసంగతిని ఎవరో ఆగాఖానుగారికి యంగుగా తెలుపుటచే ఆయన లెప్పించు కొనిరి. మిరు ఇంగ్లాండు జేక యు పట్టరా జభక్తిని చూపినచో గొమ్ము చువెనయ నిబెరించుచు హాఫీసు ఆగాఖానుగారి కొకలేఖలాసెను. ఆగాఖానుగారు పిమ్మట లండనుకు వెల్లిరనిస్వీట్జర్లండులోని భారతీయ విప్లవకారుల చర్యలను వివరించుచు నొకవిలేఖకుడు బెర్లునుండిలండను ప్రెస్సుపత్రికను వ్రాసెను.

యుద్ధప్రారంభ సూచనలు. లండను, జూన్ 18.—మిత్రమండలివారు యుద్ధసన్నధులుగా నున్నారని జర్మనులకు తెలుపుటకు ఆర్ 84 గు విమానము బాంబులను మరఫిరంగులను సునకూర్చుకొని నేడు ఫోర్టరేవునుండి జర్మనీతీరమునకు బెల్లినదని తెలియుచున్నది. పిఫరెన్ను పద్ధతి. లండను, జూన్ 18.—లండను కవుర్లు క్లబ్బులో నుపన్యసించుచు కర్నలు ఆమెరీ గారిట్లు చెప్పిరి. బ్రిటిషు

చెన్నపురి నగరవాసులసభ

శ్రీకాళీవాధరాయుగారు

లాహోరునందలి బ్రిట్యూను పత్రికా సంపాదకులగు బాలూ కాళీవాధరాయుగారికి కలిగిన కష్టములకు సానుభూతిని జూపుచు వారిని తక్షణమే కారాగృహమునుండి విడుదల చేయుటకు గాను రాజకీయనిధిగారిని ప్రార్థించుటకు మొన్న సాయంకాలము మదరాసు నగరవాసులసభ యొక్క గోష్ఠి యందలిను బయ్యపేట గా బరిగినది. దివానుబహదరు ఎల్. పి. గోవిందరావునయ్యగారు సభాధ్యక్షమునవహించి, జార్జి ఆరందేలు, సి. రాజగోపాలాచార్యులు, పి. చెంచయ్య, కాళీవాధుని నాగేశ్వరరావు, ద్వారకాధరతిలాంగు, విద్యా సాగరపాండ్య, తూ.అలూరి శివరామయ్య, వి. చక్రయ్య, బారిష్టరు సాంబశివరావు, చతుర్వేదాధ్యక్షులకన్య, కర్నూరు ప్రేమానరావు, (ఫ్రాంసిస్) ఆరందేలుకన్య, వి. సి. శేషచారి గార్లు మున్నగువారనేకులు సభ సలహాదారులు.

సభాధ్యక్షులపట్ల సానుభూతిని జూపుచు దాక్షరణ్యబ్రహ్మయ్యయ్యారు, ఎన్. కస్తూరంగయ్యగారు, జి. పి. వలేశుమ, ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యగారు, కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యగారు మున్నగువారి లనేకులు తిరివార్తలను బంపిరి.

సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు సభాధ్యక్షులను సభికులకు తెలియజేయుచు, దివానుబహదరు గోవిందరావునయ్యగారిని సభాధ్యక్షుని బహిష్కరింప గోరిరి. వి. చక్రయ్యశ్రేష్ఠిగారు, దివానుబహదరుగారి నాటి సభాకార్యక్రమములను జయింపముగా నిర్వహించుటకు చుట్టూరిన చెప్పి, రాజగోపాలాచార్యులుగారు యుపసాదించు నామోదించిరి.

తిరువారీ దివానుబహదరు ఎల్. పి. గోవిందరావునయ్యగారు సభాధ్యక్షుని బహిష్కరించెను.

రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి మరణము.

నాటి సభాకార్యక్రమములను ప్రారంభించుటకు ముందు చెన్నపురి నగరవాసులలో ప్రముఖులను, దానకర్తలను దివానుబహదరు కలకల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి ఆకాల మరణవార్తను సభికులకు తెలియజేసి, శ్రేష్ఠిగారు రాజధాని నానులకు చేసిన దానధర్మముల నవదానించుచు, వారిమరణములను చెప్పి రాష్ట్రమునా రాక గొప్ప దానకర్తల పోగొట్టుకొనినారని అభ్యర్థించెప్పిరి. శ్రేష్ఠిగారివంటి వీరులపాలిటి కల్పకరువు మనలో గోచించుచున్నదియనుట కష్టమనిరి. రామానుజము శ్రేష్ఠిగారి మరణములను మనకు కలిగిన విచారమును వారి బంధుమిత్రాదులకు సోదరులగు రావుబహదరు కల్లెన్ శ్రేష్ఠిగారికి తెలుపుట అవసరమనిరి. సానుభూతిని తీర్చునూను సభికుల ఆమోదముకొరకు నుపసాదించిరి.

సభ ప్రారంభించు తేది తీర్మానము నామోదించిరి.

పిమ్మట గోవిందరావునయ్యగారు కాళీవాధరాయుగారు పత్రికాప్రపంచమునకు చేసిన సేవను కొనియాడుచు వారి నకారణముగా ముర్ఖులులాకమీచునవారు కారాగృహ వాకేతును విధించినందులకు విచారించిరి. కాళీవాధరాయుగారు తమపత్రికలో ప్రాసిన విషయములలో రాజప్రసాద సంబంధమైన వేమియశ్రేష్ఠి, మున్నెలూ కమీషను వారు రాయగారి వ్యాసములలో రాజప్రసాద సంబంధములగు విషయము లన్నిటిని నూచించిన నూచనల తా మెన్నియోసారులు చదివినను, తమకు దానియందు రాజప్రసాద సంబంధమును తెల్పియు కానబడకు తేదు. రాయవిషయమున కమీషను వారు పోరవడిరి. ఈ పోర పోలును రాజప్రసాదనిధిగారు గమనించి, వారిని విడుదలచేసి, జేరియలకొరికల నెరవేర్చుట కర్తవ్యము. కృష్ణు తము రాయగారు కారాగృహమున పలుకెప్పుడు కడుమున్నారు. వారి ఆరోగ్యము చెడిపోవుచున్నది. గొప్పనేరములు చేయవలసిన పనులను కారాగృహముననుకూలము రాయగారిచే చేయించుచున్నారు. వారికి నుపకారమున్న ఆహారము రాయగారికి గిట్టుటలేదు. భద్రకర్మములను మూడకాలము రాయగారి సుఖితిలకము పరలోకమునకు లయించి, నలుగురు బిడ్డలు తల్లిదండ్రుల కొరకు విలపించుచున్నారు. రాయగారు ప్రస్తుతమున్న జేరూ ప్రాత్రుని బంధుమిత్రులు సమీపమున లేదు. ఇట్టి పరిస్థితిలో రాయగారికి సంవిహించునందులకు మన సానుభూతిని చూపుట అత్యవసరము. రాయగారికి విధించిన కక్ష మీద అసీను చేయుటకు మున్నగుల ప్రకారము మనదేశమున సాన కాళీము వేమియ శ్రేష్ఠి. ఇంగ్లండు న (సి. పి. కవున్సులులో రాయగారి కక్షను రద్దుచేయించుటకు అవకాశ

ప్రథమ ఆంధ్ర సహకార సభ

జూను 23, 24-వ తేదీలను బెజవాడలో జరుగును.

ఆంధ్ర దేశమునయ్య లనేకములు చర్చకు వచ్చును

ఎల్లరు రా బ్రాధితులు

మా అన్నది ఈ కార్యమునకు ధన మహిమితముగా కారణమి యున్నది. రాయగారికి సంభవించిన ఈ కష్టములను దేశములు ముందుగా వేసి తన సోదరులకి స్వాతంత్ర్యమిచ్చియుదు రని నమ్ముచున్నానని అభ్యర్థించుచున్నది.

తీర్మానములు

అభ్యర్థుని యుపన్యాస మైనందునంతయు న్యాయించి యా పత్రికాసంపాదకులగు జార్జి ఆరందేలు గారు, క్రింది తీర్మానము నుపసాదించిరి:

“సంవిధ కా.మున జేకాళీయములను నిర్వహముగా పత్రికలో ప్రచురించిన బ్రిట్యూనుపత్రికా సంపాదకులగు కళీవాధరాయుగారికి కలిగిన కష్టములకు సానుభూతిని జూపుచున్నాను”

తీర్మానము నుపసాదించుచు జార్జి ఆరందేలుగారు పత్రికాసంపాదకులను వారాకరణముకొనెద పత్రికాసంపాదకులకు గల స్వాతంత్ర్యములను వివరించుచు. సంవిధకాలమున కాళీవాధరాయుగారు ముందుగా వేసి ప్రజల కష్టములను నిర్వహముగా పత్రికాసంపాదకుల దేశములకు తెలిపించుటకు కొని యాది రాయగారివంటి ధన్యులగుటకు దేశమున నుద్భవించి మాన్యతకారాధనమునకు పూజకొనవలయు ననిరి.

2. సి. శేషచారిగారు తీర్మానము నామోదించుచు రాయగారికి సంభవించిన కష్టములపట్ల సానుభూతినిమాపిరి. దల్లియ, కృష్ణస్వామి అయ్యగారు తీర్మానము నామోదించిరి. తిరువారీయ తీర్మానము సభికులెల్లరి చేతను ఆమోదించబడినది.

పిమ్మట ప్రాసాద్య న్యాయవాదులగు సి. చెంచయ్యగారు, కాళీవాధరాయుగారి కేసులో న్యాయవాదులు నచ్చి పనిచేయుటకు అవకాశము లిచ్చి చదివినందులకు మున్నెలూ విచారణ సంఘమువారి సుశ్రేష్ఠ విచారణలు రాజప్రసాద నేరములపట్ల అనుభవము కలగుననియు, మున్నెలూ లాభ్యకై స్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించి నందున విచారణ సంఘమువారి తీర్పు న్యాయమునకు గృహీతముగా నున్నందున, రాయగారి కేసును మరల విచారించవలయునని యొక తీర్మానము నుపసాదించుచు రాయగారి కేసులో విచారణ మొనరించుచు తుదకు స్వాతంత్ర్యమునకు విరుద్ధముగా జరుపబడినదియు, గాయగారి కక్షమున న్యాయవాదులు పని చేయుటకు అవకాశములు కల్పించబడలేదనియు, రాయగారి కేసును మరల విచారణ చేయించుటకు అధికారములు అవకాశములు కల్పించవలయునని చెప్పిరి.

ప్రతి రాజకీయముగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దానినిదధిపాదలో ముద్రాపడిరి.

అంతర్రాజిక సంపాదకులగు కాళీవాధుని నాగేశ్వరరావునయ్యగారు తీర్మానము నామోదించుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ముద్రాపడుచు రాయగారికి కలిగిన కష్టములపట్ల సానుభూతి చూపుచు, వారికేసు విచారణ న్యాయపద్ధతులమీద జరుగవలయున అధికారము రాయగారికేసును మరల విచారణ చేయించుటకు తగిన అవకాశములు గల్గించి దేశములకన్యై స్వాతంత్ర్యమును కాపాడకొరిరి.

కాళీవాధరాయుగారి కేసును ప్రీతికవున్సులు తీసి కొని తెల్ల తగిన న్యాయమును బొందుటకు గాను కలకత్తాలో నర్ పృథులచంద్రరాయగారిసంఘమునకు తగిన ద్రవ్యసహాయము చేయించుటకు పదకాను రాజధాని పక్షమున సి. రాజగోపాలాచారి. జార్జి ఆరందేలు, ఎన్. కస్తూరి రంగయ్యంగార్లతో సుకమున సంఘమును నెలకొల్పుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

సభవారు నానుచేసిన తీర్మానములను రాయగారికి రాజప్రసాదనిధి, మదరాసు, పంజాబు రాష్ట్ర పాలకులకు బంపుటకు సభవారు అభ్యర్థించు స్వాతంత్ర్యమిచ్చిరి.

రాయగారి కక్షనుగిరికి సభలోనే జి. పి. వలేశుమగారు రూ. 50 లు, గోవింద రావునయ్యగారు రూ. 50 లు, మ్య ఇండియా పత్రికాకర్తలు వారు రూ. 40 లు, జార్జి ఆరందేలుగారు రూ. 20 లు, విద్యా సాగర పాండ్య

గారు రూ. 25 లు; ఎన్. సి. శేషచార్యులుగారు రూ. 25 లు ఎన్. ఎన్. రామస్వామి అయ్యగారు రూ. 25 లు; సి. ఎన్. మహాశేధుగారు రూ. 10 లు; కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు రూ. 10 లు; చందాలను వేసిరి.

సి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు అభ్యర్థించుటకు నందు నము లప్పించుటలో సభ ముగిసినది.

* * * * *
కీర్తిశేషులగు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు
విద్యాలయములు మూయుటకు
నిమ్మ జాత్యుద్ధారక సంఘము

నిమ్మ జాత్యుద్ధారక సంఘము యుపాధ్యక్షులగు దివాను బహదరు కలకల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి ఆకాలమరణ సంధర్భమున సంఘయాజమాన్యమున నిర్వహించుచున్న విద్యాలయములలోని బాల్యులందరు వ్యాసరసాదీలో నిమ్మసమావేశమై శ్రేష్ఠిగారి మరణములను సంఘమునకు సంభవించిన అపార కష్టమును తెలిపుచుిరి.

స్వామిబ్రహ్మచర్యులవారు శ్రేష్ఠిగారి దానధర్మములను గురించియు, వారు చేసినారీకి చేసిన సహాయమును గురించియు నుపసాదించిరి.

శ్రేష్ఠిగారి స్మరణచిహ్నముగా సంఘమువారి విద్యాలయము లన్నియు మూసివేయబడినవి.

రామకృష్ణ జాతీయ విద్యాలయము.

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస జాతీయ విద్యాలయమునకు డిపాధ్యక్షులగు దివానుబహదరు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి స్మరణ గౌరవార్థముగా జాతీయ విద్యాలయము నేడు మూయబడినది.

ఎన్నామ బాలికా విద్యాలయము

కీర్తిశేషులగు దివానుబహదరు కలకల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి స్మరణచిహ్నముగా ఎన్నామనందలి బాలికా విద్యాలయము నేడు మూయబడినది.

మేజరు పోర్తరుగారి మరణకేసు:— బొంబాయిలో సర్ కొట్టేజహంగీరుగారి తోటమాలిని మేజరు పోర్తరు గారు కొట్టినకేసును ఎస్ససేడు పోలీసు కోర్టుకు మార్చుతనని ఫిర్యాదీ దాఖలుచేసిన పిటిషనును ఈనెల 20 తేదీన ప్రధాన రాజధాని మేజస్ట్రేటుగారు విచారణచేసిరి. రాజకుదరదాయని మేజస్ట్రేటుగారు రడిగిరి. వేరున 4 గంటలకు 1 - 80 గంటలకు యాద్రాయి షికిత్యులయమునకు ప్రక్కనున్న జహంగీరుగారిలోటకు సిల్గుపోతుండుటకును రాత్రి గంటలకు వాయించుండుటకును జహంగీరుగారు పూచీపడినవో కేసు ను పసంహరించు కొందునని యాద్రాయి న్యాయవాది చెప్పెను. యాద్రాయి కేసు నుపసంహరించుకొనకాల దని మేజస్ట్రేటు గారనిరి. 27-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. ఫిర్యాదీ న్యాయవాది ఫిర్యాదీ అభిప్రాయమును తెలిసికొనుట కంగీకరించెను.

రంగూను మ్యునిసిపాలిటీ మరణ కేసు:— రంగూను పట్టణముందు బర్మాలై ల్యేకంపెనీవారి యాద్యోగుల యిండ్లకు సమీపముననే మ్యునిసిపాలిటీవారు పట్టణమునందలి పెంటకు పులను నిలవచేయు స్థానము నేర్పరచిరి. ఆ పెంటకుపులనుండి వచ్చెడు దుర్గంధములను నవకు నిలపించు కంపెనీవారియ్యోగులకు కుటుంబములవారికి న్యాయము, పనులములు ఎవ్వకగ కలుగసాగెను. ఆ విషయమును వారు కంపెనీవారికి తెలియజేసిరి. కంపెనీవారు మ్యునిసిపాలిటీవారి మీద కేసుచేసిరి. ఆరు నెలలలోపుగా నవకు చెల్లెత్తువు మ్యునిసిపాలిటీ వారు చేర్చరాదని రంగూను ఫిర్యాద్య న్యాయముని రాబికో నున గారు అజ్ఞాపించిరి. మ్యునిసిపాలిటీవారు అలంబించిన పద్ధతులు ప్రభుత్వమువారు చేసిన కాళీముల ననుసరించి యున్నవి గాని కృత్రికముగా లేవని యాద్రాయిల పక్షమున వాదించబడెను. ప్రజల సౌఖ్యమునకు భంగకర మగు పనులను మ్యునిసిపాలిటీవారు చేయునట్లు ప్రభుత్వమునా రధికారము నిచ్చియుండ లేదని న్యాయముని నడిచిరి.

మెయిలు స్ట్రీమర్ల రాకపోకలు
14-వ తేదీ ఉపాధిను తీసికొని “కామ్ప్లెటు” అను
మెయిలు స్ట్రీమరు 20-వ తేదీ కుళివారము ఉదయము 6-30
గంటలకు ఏడేనుకు బిచ్చిది.
టపాలను, క్రయాణితులను తీసికొని “నివాసా” అను
మెయిలు స్ట్రీమరు బొంబయినండి ఈ నెల 28-వ తేదీన
బయట చేరినది.

German Counter-Proposals.

Acceptance Likely.

LONDON, June 17.
BERLIN.—A telegram from Weimar says:—It is stated that seven members of the Government were in favour of and seven opposed to the acceptance of the amended Ebert's terms, so far as these were known prior to presentation. Therefore, it is not impossible that the decision will be in favour of acceptance.

Herr Scheidmann's Statement.

LONDON, June 17.
BERLIN.—At the meeting of the Peace Conference of the National Assembly at Weimar to-day Herr Scheidmann stated that the decision with regard to the Peace treaty could not be made until the complete text of the Allied reply to the German counter-proposals was received. Herr Scheidmann declared that Germany was confronted with a most momentous occasion, which it was their duty to approach with an entirely open mind. Undoubtedly Germany was faced with very hard times. The Committee adjourned until the 19th instant to enable the Government to confer with the Peace Delegation. The public generally seem satisfied with the Allies' conciliatoriness, and probably an uninfluenced plebiscite would vote overwhelmingly in favour of signing the treaty.

Occupied Territory.

LONDON, June 18.
PARIS.—The draft agreement handed to the Germans with the Allied Note provides that the Allies will continue the occupation of German territory as a guarantee of Germany's execution of the treaty. No German troops shall be admitted in occupied territories, but police forces, whose strength will be determined by the Allies, may be maintained for the purpose of ensuring order. A civilian body, entitled "the Rheland High Commission," will be the supreme representative of the Allies in the occupied territory. It will consist of four members, representing Belgium, France, Great Britain, and the United States.

Hostile Demonstration at Versailles.

LONDON, June 17.
PARIS.—When the German delegates left Versailles last night, a portion of the crowd shouted and jeered at the passing motor-cars. There was some stone throwing and Herr Melchior and Frau Dornbach, who were seated in an open "coupé," were struck.

M. Clemenceau's Apology.

M. Clemenceau to-day sent a letter to the German delegation expressing regrets and stating that the Prefect of the Department and the Commissary had been dismissed.

Provocative Action.

LONDON, June 18.
PARIS.—The newspapers state that the stoning of the German delegates originated in two German women secretaries replying to the biases of the crowd by putting out their tongues and making obscene gestures. Several German officials who evaded surveillance at Versailles are also said to have behaved aggressively.

Marshal Foch.

Recalled to Paris.

LONDON, June 18.
PARIS.—The Havas Agency states: Marshal Foch has just arrived at the Inter-Allied Field Headquarters in Luxembourg and has been recalled to Paris by M. Clemenceau, in order to await the announcement by the Germans whether they intend to sign or break the armistice.

The Allies' Reply.

LONDON, June 17.
The newspapers unanimously approve of the Allies' reply to Germany. People are utterly weary of the long drawn-out negotiations and favour anything which may produce a definite settlement. The country is as resolved now as ever to exact the stipulated terms, and the discharged demobilised soldiers are making it quite clear that whatever their grievances regarding the allowances for unemployment, they are still as anti-Huns as ever.

Germany Will Sign.

Paris papers anticipate the signature, which is also the British view. People believe that Germany will sign with the intention of carrying out as little as possible and raising yearly difficulties regarding the interpretation of the treaty. If, however, the Germans fail to sign, it is all arranged to advance 600,000 men, who are perfectly equipped, and it is unlikely that they will meet with any serious opposition. It is significant that while working men in this country often criticise the operations in Russia, they never denounce the severe treatment of Germany. If, therefore, the hostilities are resumed, no peace will be signed, save immediately on, as to speak, the battlefield. The idea of another protracted conference is conceivable. There is no enthusiasm here over the anticipation that peace will be great relief, but enthusiasm evaporated at the armistice.

"Colour" Riots.

Agitation against the Chinese and Negroes.

"Colour" riots continue to assume serious proportions, compelling the Government to arrange for the early deportation of men of exotic races now in this country. The agitation is aimed at the Chinese, whereof many thousands are here, and are mainly stranded seamen and regiments, who also arrived here during the war on ships. Large forces of the police in the town are taking special precautions in China Town, London, Newport and Cardiff. General regret is expressed at these disturbances since coloured men have done much good work in the war, but the hostility of the untutored is partly industrial, and partly connected with the main issue.

Scarcity of Food Supply.

Forty-five days of unbroken fine, and no prospect of rain, is causing serious uneasiness. All crops are suffering. The supplies are short and the resumption of official food prices is almost certain in the coming winter. There is already great popular grumbling.—*Madras Times.*

Trans-Atlantic Flight.

The Vickers Fliers.

LONDON, June 18.
Enormous crowds and enthusiastic scenes marked the arrival in the Metropole to-day of the Atlantic fliers. Great precautions taken to prevent repetition of Hawker-Grieve experiences. The Mayor and Mayoress of St. Pancras attended the station and accorded the fliers a civic reception. A representative of the Aero Club was also in attendance. General Groves represented General Seely and General Tenchard, and handed the fliers letters of congratulation from both. The streets along the route to the Aero Club were again densely thronged with people who gave the airmen gigantic ovations. Aeroplanes flew over the streets along the route, escorting the airmen's motor car. Among the air officers present at the reception was Captain Hawker.

Captain Alcock Trained by Frenchman.

LONDON, June 16.
PARIS.—The Havas Agency states:—Captain Alcock, who made the flight across the Atlantic, was trained by a Frenchman on a French machine.

President Wilson.

Departure for Brussels.

LONDON, June 18.
PARIS.—President Wilson yesterday departed for Brussels.

Arrival at Adinkerke.

LONDON, June 18.
ATINKERKE.—President Wilson arrived here to-day and was received by the King and Queen of Belgium, with whom the President proceeded to the Belgian Front.

French Strike Settled.

LONDON, June 18.
PARIS.—According to "Le Matin," after the Conference with the miners, M. Palmates, Minister of Reconstruction, declared that the strike was practically settled.

Future of Germany.

The Minister stated from American sources that Germany, if she signs the Peace treaty, will possibly be allowed to use 30 per cent. of her merchantmen, dispose of her gold reserves and purchase minette ore for smelting her own iron ores.

The Coal Miner's Demands Refused.

LONDON, June 16.
PARIS.—The Havas Agency states:—A full service of trams, trains and tubes is now in operation in Paris as a result of the settlement of the strike. It seems certain, however, that all French coal-miners will be idle from to-day, Parliament having refused to concede the miners' demands.

Franchise to Women.

Protest from Mrs. Jinarajadasa.

LONDON, June 17.
The "Manchester Guardian" publishes a letter from Mrs. D. Jinarajadasa, of the Women's Indian Association Madras, protesting against the refusal of the Southborough Committee to extend the franchise to the women of India.

Suez Canal Strike Ended

LONDON, June 10.
PORT SAID.—The Suez Canal strike has ended.

Flight of British Airships.

LONDON, June 18.
COPENHAGEN. The British airship L 20 flew over the province of Jutland and R. 38 flew east of Kalundborg proceeding southwards to-day.

Flight to German Coast.

LONDON, June 18.
Reuter learns that Airship R. 34 left the Firth of Forth to-day, quipped with bombs and machine guns, to make flight to German coast to demonstrate preparedness for the resumption of hostilities.

Cargoes for Germany.

Operations Suspended at Hull.

LONDON, June 18.
Vessels at Hull loading cargoes for Germany have suspended operations.

The German-Austrian Delegation.

Note Presented to Peace Conference.

LONDON, June 18.
VIENNA.—The German Austrian Delegation has presented a note to the peace conference declaring the German Austrian Republic created on November 10th 1918 has never been warring with any nation and therefore should not be made the sole inheritor of former Monarchy's guilt as regards debts and obligations. The note alleges that German Austria is the most peace loving of any states arising out of Dual Monarchy.

British Fleet under Orders.

Ready to Proceed to Sea.

LONDON, June 18.
EDINBURGH.—The British fleet is under orders with view to possibility of Germans not signing the peace terms. All leave has been stopped, stores and ammunition have been taken on board and the fleet is ready to proceed to sea at shortest notice. The fleet is indeed again on a war footing.

Belief of Poland.

French Assistance.

LONDON, June 16.
PARIS.—The Havas Agency states:—More than 70,000 men, 200 field-pieces, 80 heavy guns and 150 tanks have already been sent into Poland.

British Labour Unrest.

Causes and Remedies.

LONDON, June 18.
The National Industrial Conference, arranged by the Government last February to investigate the causes and remedies for labour unrest, has appointed a Committee, which is now in agreement with the Minister of Labour upon the draft outlines of the Bills to establish minimum wages and a maximum of 48 hours a week. The Committee will proceed to establish a National Industrial Council recommended by the Conference. The Council will consist of 400 members representing the employers organisations and Trade Unions. The greatest satisfaction is expressed in industrial circles at the agreement, which, it is felt, will inevitably lead to the formation of a recognised centre for the settlement of all trade disputes. It is hoped that when the Bills are sanctioned by Parliament, the Council will be ready to undertake the administration of the reforms embodied in the Bills.

Allies Russian Policy.

French Attitude.

LONDON, June 18.
PARIS.—The Chamber, debating the Allies Russian policy, rejected, by 365 votes to 140, the motion demanding withdrawal of troops and passed a vote of confidence in the Government, by 349 votes to 137.

Lord Northcliffe.

LONDON, June 18.
Lord Northcliffe has undergone an operation on the neck. His condition is satisfactory.

General Strike in Canada.

Leaders Arrested in the West.

LONDON, June 17.
The general strike movement in Western Canada, notably in Winnipeg, which is alleged to be to some extent revolutionary and is accompanied by minor disorders has led the authorities to act drastically. Many leaders of the movement in Winnipeg were arrested early this morning. Similar arrests were made in Calgary and other Western places simultaneously.

Labour Temple raided.

Seditious Literature Seized.

LONDON, June 18.
WINNIPEG.—Simultaneously with arrests labour Temple was raided and much literature seized. Arrests were made on the authority of the Federal Government at Ottawa on a charge of seditious utterances.

The Ulmania Government.

British Ultimatum to Germany.

LONDON, June 18.
STOCKHOLM.—The British have sent an ultimatum to Von Der Goltz demanding that German troops should be immediately sent back to Germany, that Landwehr should be withdrawn from the northern front, and that the Ulmania Government should be enabled to resume its functions. The ultimatum prohibits all interference on the part of Germans with affairs of Letland and makes von Goltz responsible for the fulfilment of terms.

Participation in Unlawful Assembly.

Countess Markievicz Sentenced.

LONDON, June 18.
Countess Markievicz has been sentenced to four months imprisonment on a charge of participating in an unlawful assembly.

Housing for Labour.

Reconstruction Minister's Speech.

LONDON, June 18.
Speaking to-day at Leeds Mr. Addison, the Minister of Reconstruction, said he wanted a hundred thousand houses during the remainder of 1919 and two hundred thousand in 1920. The limiting factor was labour but the Government was negotiating with a view to augmenting and making better use of labour as in production of munitions.

Evacuation of Krasnaja Gorka.

Fort Gaus Destroyed.

LONDON, June 18.
An Estonian Communique says on June 16th on the Gatchina front the Estonians, owing to enemy pressure, evacuated Krasnaja Gorka after destroying the fort guns.

Anti-Jewish Movement in Poland.

Jewish Ships Pillaged.

LONDON, June 18.
Anti-Jewish pogroms have occurred in Chelm and Sawierje (Poland). Fifty eight people were killed and wounded and Jewish shops were pillaged.

Recognition of Russian Government.

American Labour Resolution.

LONDON, June 18.
The Atlantic City Convention of the American Federation of Labour has passed a resolution refusing to recognise the Bolshevik or any other Government in Russia till a Constituent Assembly is elected.

The "Victory" Loan.

Cable Co's Subscription.

LONDON, June 16.
The Eastern and Associated cable Companies have subscribed L.12,00,000 to the Victory loan and the Anglo-Egyptian Bank £ 5,00,000.

The Imperial Preference.

Explained by Colonel Amery.

LONDON, June 18. Speaking at the London Commercial Club Luncheon, Colonel Amery said that the Imperial Preference meant that the country would recognise in peace, as it had learned to recognise in war, that the British Empire was a reality. They could not afford in commerce, any more than in war, to treat nations living under British flag as if that flag had no meaning. Under the existing system England dissipated an enormous amount of its economic strength, which might have been conserved within the Empire to help in time of need. He believed that, if the British Empire were broken up, it would mean the final end of any hope of an organised League of Nations. The more Empire was effectively, united the greater would be its contribution towards the maintenance of the peace of the world.

Definite Economic Policy Urged.

Lord Milner's Speech.

London, June 18. At a luncheon given by the Empire Producers Organisation in London to-day Lord Milner presiding, Mr. Hughes urged that the economic policy of Great Britain should now be more clearly declared. The Imperial Preference might be beginning of a great thing, but of itself it was meaningless and would not turn the scale by a hairbreadth in the manufactures of Great Britain. Failing a definite policy, it was certain that Germany comparatively soon would regain the hold of the resources of the Empire and the world, and the war would have been fought almost in vain. The Empire could make a place worthy of men who saved it and workers just demands for betterment or conditions could be satisfied only by a policy which would ensure the development of the Empire's great resources, trade for its shipping and the control of its own markets. Unless a definite policy were adopted giving the British manufactures preference in home market and giving the Dominions a larger market within the Empire for their raw materials, not only would the Imperial trade suffer, but the Empire would tend to disintegrate.

Report of Irish-Americans.

Official Rejoinder Issued.

LONDON, June 18. The report of the Irish-American factors, Walsh and Dunn, which contained a series of most violent charges against the Irish Government, the Police, the Prison Warders, and the Military, has enjoyed a full week's free run in America, where it has caused a great sensation and provoked much anti-British bitterness. The official rejoinder issued last night is an essentially dispassionate document and places each charge and reply in parallel columns. Replies mainly consist of declarations, "this is wholly untrue", or "absolutely baseless", with explanations disproving the allegations.

A certain warmth of language is displayed in one case only where the charge is described as "deliberate wicked falsehood". This related to the allegations of "unprovoked assault by an English Colonel and crowd of soldiers on Professor Meneilly". The rejoinder cites effectively the speech by John Redmond in 1915, justifying the prosperity and happiness of Ireland and the report disposing of the charges and treatment of Sinn Féiners in Belfast Prison in June 1918.

British Military Mission at

Ekatrinodar.

Victory on Sal River.

London, June 18. A despatch from the British Military Mission at Ekatrinodar dated 27th May states that General Ulagovs victory on the Sal River resulted in the capture, after three days fighting, of 3000 prisoners, 23 guns and many machineguns, bringing the total captures on this front up to 18000 prisoners, 83 guns over 300 machineguns and large quantities of war material. In an army order referring to the successes of his troops General Denikin says, "he is convinced that the salvation of Russia depends on the united supreme authority in conjunction with single supreme commander. He therefore acknowledges General Koltchak as the supreme commander of the Russian armies and places himself under General Koltchak's order."

Anti-Alied Demonstration at Frankfurt.

German Aggression.

LONDON, June 18. COPENHAGEN:—Huge crowds at Frankfurt demonstrated in front of the Allied officers' hotel to-day. Government troops machinegunned the crowd, which fled. Subsequently a German insulted a French officer, who was forced to take refuge in the building where the French naval officers are quartered. The crowd surrounded the building. The French authorities warned the Police President that they would bombard the town if the French officers were molested. A strong force of Government troops then dispersed the crowd.

Plot Against the Aga Khan.

Indian Revolutionaries in Switzerland.

LONDON, June 17. A telegram to the "Times" from Berne, in connection with the Cavadin's trial, says:—Hafiz and Chattopadhyaya smuggled Indian revolutionary manifestoes into Italy. When the Aga Khan was at Lucerne in the summer of 1915, the Indian revolutionary party, led by Hafiz, decided to poison him owing to his antagonism to a "Jihad". But the Aga Khan was warned and the revolutionaries' designs were frustrated. Subsequently Hafiz sent the Aga Khan a letter threatening his life if he persisted in remaining loyal to England. The Aga Khan then went to London.

Passages to England.

No Booking for Ports

Beyond India.

LONDON, June 18. MELBOURNE:—The P. and O. Company has been instructed by the Bombay office not to book passengers for ports beyond India at present owing to thousands of soldiers and others in India awaiting passages to England.

Situation On Dvina.

Fighting On Lake Voldozero

LONDON, June 18. A communique from "Ironsides" reports that the situation on Dvina is quiet. In consequence of Bolshevik order mobilising all men under 46 years of age in the neutral zone on the Dvina 80 men and a number of women and children came over to our lines. The "Maynard" reports that the Russian volunteers have reached the shores of the lake Voldozero and in fighting on May 14th took 38 prisoners.

Spartacists Coup Detat.

Soldiers Join Spartacists.

LONDON, June 18. COPENHAGEN. A telegram from Berlin states that Spartacists attempted a coup detat at Weimar last night. Two uniformed men at two o'clock in morning went to the military prison and released 60 prisoners who persuaded the soldiers in barracks to join the Spartacists. The soldiers overpowered the sentries at the castle where the Ministers were quartered but Government reinforcements defeated the Spartacists after violent street fighting and took prisoner some of their leaders. A Berlin Semi-official account of the above incident minimizes the affair, does not mention the Spartacists or soldiers joining them, and says that two soldiers were taken prisoners and that four were wounded.

Mysore Legislature.

Budget Debate.

BANGALORE, June 21. When the Legislative Council re-assembled to-day the discussion of Budget was continued. The official members repudiated the non-official reference to their departments, and Mr. Balasundaram Iyer Chief Secretary to the Government, said that he was quite in sympathy with the request for greater provision for medical relief and sanitation in rural areas. The Medical Committee, which was recently constituted, had submitted its report to the Government, and orders on it were likely to issue shortly, and the proposals of the Committee include the starting of more dispensaries for the next two years. As regards the improvement of indigenous system of medicine, the Government have under consideration certain proposals. The suggestion for the establishment of a Board of Health would also be favourably considered.

Mr. Cadambti, Chief Engineer, pointed out that the establishment charges of the P. W. D. were not higher than those in British India, and quoted the figures of Madras and Mysore for three years to show that Mysore charges were lower than those of Madras.

Mr. K. Chandy, Excise Commissioner, replying to criticisms about the increase in excise revenue, said:—During the last two excise sales over 570 shops were closed and in the recent sale the Government were prepared to incur a loss of one and a half lakhs by closing 20 shops around Bangalore. In spite of all that the income had increased and that increase did not represent a corresponding increase in consumption. He also stated that if in any definite area, like a taluk, the majority of people would come forward with a request to the Government not to have shops in that area, the Government would be prepared to forego the revenues in that area.

As a member of the Education Committee Mr. Chandy replied to criticisms about the Education Department, and regarding the opposition against the admission of Panchamas into public schools, he said they should view the matter in a more liberal spirit.

The Budget discussion concluded after the financial Secretary, the members of Council and the President of the Council had made their observations.

In reply to references of the non-official members, Mr. Chandra Sekara Iyer, First Councillor, stated that proposals were before the Government for the establishment of an Agricultural College at Mysore, and the Registrar of the University had been asked to report on the site and plans and details. He also said that an elaborate scheme had been prepared for the improvement of the indigenous system of medicine.

The Dewan, in his concluding remarks, said that matters relating to education, to which references had been made, had been considered in the Government resolution on education, which would be issued shortly. He also stated that the appointment of a Committee of officials and non-officials to enquire into the finances of the State was now unnecessary, but the request might be repeated if non-officials remained unsatisfied, after they had seen the Government review of finance, and the forecasts, of expenditure of the State, which was promised at the last session of the Representative Assembly.

Members made appreciative references to the services of Mr. Chakravarti as Financial Secretary to the Government.

Bullion Market Reports.

BOMBAY, June 21. Gold has declined from Rs. 33 to Rs. 31-8-0, English bar silver has advanced to Rs. 115 and country bar silver to Rs. 112. Reserve notes of the State Bank of Russia are quoted at Rs. 20.

S. S. "Kashmir" with homeward mails of the 14th instant arrived at Aden at 6.30 p. m. on Friday the 20th instant.

The Afghan Campaign.

Progress of British Troops.

SIMLA, June 21. A Press communique, dated the 21st instant, says:—A report from Dacca states that our cavalry, when returning to the camp on the evening of the 20th, were followed up by an Afghan Mohmand Lashkar of about 600 tribesmen, who, on coming under close fire of guns and machine-guns, rapidly dispersed. An aerial reconnaissance of the 20th reports that Wana is practically deserted and that there is a general decrease in the numbers of parties which were moving in South Waziristan. A column which has been visiting our posts between Murgha and Fort Sandeman arrived at Kapip on the 19th, after meeting with slight opposition on the march. Telegraph lines were repaired, but again damaged after the column had passed by.

Prisoners Taken.

SIMLA, June 22. A press communique dated the 22nd June says:—On the 21st June armoured cars, cavalry and infantry combined in an operation against bands of raiders in Khajuri plain. 25 prisoners were captured. It is estimated that tribesmen near Dacca, who followed up our cavalry on the 22nd June, suffered 50 casualties. Of these, it is reported, about half were killed.

The Nepalese Contingent.

SIMLA, June 21. A "Gazette of India Extraordinary," issued to-day, states:—On the outbreak of hostilities with Afghanistan, Lieutenant-General His Excellency Maharaja Sir Chandra Shamshere Jung Bahadur Rana, Prime Minister of Nepal, on behalf of the Nepal Government, placed at the disposal of the British Government a contingent of Nepalese troops for service on the North-West Frontier. The troops will be under the command of Commanding-General Sir Padma Shamshere Jung Bahadur Rana, and General Sir Baber Shamshere Jung Bahadur Rana will be attached to the Staff of the Commander-in-Chief in India, to advise in matters relating to the contingent. The Governor-General-in-Council desires publicly to extend a cordial welcome to the Contingent on its arrival in India, and directs that a salute of 13 guns shall be fired in honour of the Generals at stations where artillery is quartered, when they visit such stations in an official capacity, in connection with the Nepalese troops.

SIMLA, June 22. Two battalions of Nepalese contingent have arrived at Abbottabad where they are stationed, preparatory to taking their place in the field army.

British Armistice Terms.

Amir Amanullah's Reply.

SIMLA, June 22. A press communique says:—Amir Amanullah's reply to His Excellency the Viceroy's letter of the 3rd June communicating the British armistice terms reached Simla on the 18th June exactly one week after its despatch from Kabul. It opens with a passage couched in terms of studied friendliness. "May it be known to His illustrious Excellency, my gracious friend and Governor General of India of the Great Government of Great Britain;

I have received the friendly letter of my gracious and kind friend dated the 4th Ramzan 1337 Hijra, corresponding to 3rd June 1919, regarding the discussion of peace and containing lenient terms of cessation of hostilities sincerely well-meaning sentiments on your part designed to avoid further useless bloodshed and appreciation of him, who reported in the toms of martyrdom, His Majesty Siraj-ud-daulat Waddan my illustrious father whom God has taken into his mercy and who was in friendly alliance with the British Government for many years. We are impressed with the general peace loving inclination of the Great British nation whose high functionaries have honourably made this the principle of their diplomacy in other places of the world.

No attempt is made to traverse His Excellency's exposition of the causes and events which led up to Afghanistan's unprovoked aggression and violation of British territory. While recognising the force of His Excellency's warning of the unlimited resources of the British Empire and frankly admitting Afghanistan's lack of organisation, the Amir alludes to Afghanistan's passion for independence, the power of the religious appeal and the newly awakened world spirit of freedom. After this preamble the Amir turns to what he calls the real object in view, the cessation of hostilities as the necessary preliminary to the conclusion of peace and the re-establishment of friendship. This he claims has already been achieved by his letter of the 23rd May (in which he forwarded to his Excellency a copy of the order he addressed to his Generals in the field) and while characterising the British armistice terms as lenient he points out certain practical difficulties in their literal fulfilment. A literal interpretation of our demand for the withdrawal of the Afghan forces to a distance of twenty miles from the British forces would involve, he contends, the uprooting of thousands of villagers and tribesmen from their homes seeing that the Afghan forces consist of a levy on masses. Again he pleads the impossibility of guaranteeing the immunity of the reconnoitring aeroplanes in a country where every man has a rifle and eyes the presence of our aeroplanes overhead with bitterness and excitement. As for the place of meeting for the peace delegates the Amir waives his own suggestion of Landi Kotah or Peshawar and accepts His Excellency's choice of Rawalpindi in order to secure his pleasure and to safeguard the dignity and honour of the British Government. He announces the nomination of nine delegates headed by Sardar Ali Ahmad Khan, his home minister, as president. The studied friendliness with which the Amir's letter opens marks its close. Your Excellency will see signal proof of my good intentions in my acceptance of your terms of armistice in a reasonable manner. If your Excellency will overlook the past and carefully consider you will see a bright future for both parties in the establishment of friendly relations between the two Governments.

H. E. The Viceroy's Reply.

His Excellency the Viceroy's reply was despatched from Simla to-day. After acknowledging the Amir's friendly letter and recognising some of the difficulties in the literal fulfilment of the armistice terms His Excellency emphasised that no modification was possible. The precise meaning of the first terms had been misunderstood. All that was demanded was the removal of regular Afghan troops from the frontier to a distance of twenty miles from our forces. To this provision practical effect had already been given except in the vicinity of Chaman whence the Afghan forces must be at once withdrawn to the prescribed distance and in the vicinity of the Peshawar Kotal where some Afghan regulars were still on one side of the frontier. So long as a single Afghan regular soldier remains on our side of the frontier peace negotiations are out of the question and there can be no alternative but a resumption of hostilities. For the removal of villagers and tribesmen from their homes there had been no demand. The Amir must however prohibit tribal gatherings in the vicinity of our forces for the British Generals had orders forcibly to dispose of any such gatherings that threatened them. His Excellency expressed his confidence that stringent orders from the Amir would suffice to ensure the immunity of our reconnoitring aeroplanes. In the event however of their being molested they had orders to retaliate.

As regards the issue by the Amir of a strict warning frontier tribes that he had sued for peace and that they must cease all hostilities, an important term of the armistice, one on which the Amir's letter is silent, His Excellency emphasised the absolute necessity for the Amir to take action forthwith, if some had already been taken, for at a time when peace negotiations were on foot it was impossible to leave the tribes in a state of doubt and excitement. On the understanding that the Amir was now prepared to accept the armistice terms in full in a spirit of genuine friendliness His Excellency said that he would be glad to issue orders for the reception of the Afghan delegates at Rawalpindi and announced that he had appointed Sir Hamilton Grant, the Foreign Secretary to the Government of India to be chief of the British delegation. Like the Amir His Excellency looked forward to bright future and the re-establishment of friendly relations between the two Governments.

Brief Telegrams.

S. S. "Nivassa" sailed from Bombay on 21st with mails and passengers.

A telegram from Tondla says:—Through running was resumed from 2 p.m. on the 21st instant.

The next meeting of the United Provinces Legislative Council will be held at Lucknow on the 4th August.

Professor A. R. Burnett Hurst of Sydenham College of has been appointed Professor of Economics. M. Mir Central College

The S. S. "Nora", with the outward mails of the 5th instant, is expected to arrive in Bombay harbour early in the morning on Thursday.

The Bharata Mitra, a Hindi daily of Calcutta, has been ordered by the Bengal Government to deposit a security of Rs. 2,000. The security was furnished before the Presidency Magistrate on Friday.

The Imperial bank of Persia has reopened its branch in Bombay which has closed some twenty years ago. There was an informal reopening ceremony on 21st evening at many leading bankers and commercial men were present.

The Indian Association (Calcutta) has telegraphed to Viceroy urging the revision and staying of execution of all capital sentences passed by the Punjab Martial Law Commissions, as an appeal to the Privy Council is contemplated.

A message from Secunderabad dated 23rd June, says:—His Excellency the Nizam has appointed Mr. Mian Hydar, Home Secretary, as officiating Director General of Commerce and Industries, vice Mr. O. E. C. Wakefield who is proceeding on leave. Mr. Hydar will carry on the directorship in addition to his duties as Home Secretary.

Pte Charles George White, 14th West Surrey attached to the Military Account, was charged before Major Barry at Poona with trespassing into a house on the night of the 12th June. Sub-Inspector Kunte, who prosecuted, stated that the accused was found at about 3-30 A. M. moving about the yard of the house belonging to Abdul Samad. On an alarm being raised he ran up a flight of stairs and jumped on to the roof of the adjoining house. On the Police arriving he came down and gave himself up. The accused, who was defended by Mr. Dracott, Pleader, said in defence that he was watching a religious festival, when some persons objected to his presence and one of them struck him on the arm. In order to escape he took refuge on the roof of the house. The Magistrate then altered the charge from lurking house trespass to simple trespass and fined the accused ten rupees.

India Office Committee's

Recommendations.

"Times of India's" Forecast.

BOMBAY, June 23.

According to the London correspondent of the "Times of India" Lord Curzon's India Office Committee intend to recommend far reaching changes, one of which will provide for the reduction of Council members within the next five years to six members and for making their functions purely advisory by eliminating from the Government of India Act, the statutory obligations imposed upon the Secretary of State to act in financial and other matters in Council.

Latest Telegrams.

Over Berlin.

London, June 19. The Dirigible R-33 left Barrow, Yorkshire, yesterday evening with all guns mounted for flight of forty-eight hours over Heligoland and the Kiel canal. The "Daily Sketch" understands that R-34 was over Berlin at four o'clock yesterday afternoon.

Foodships Detained.

London, June 19. Many foodships from America on way to Germany are detained in the dows until the peace is signed.

German Blockade.

British Forces in Baltic.

London, June 19. A telegram from Copenhagen, dated June 18th says, twelve British cruisers and a number of destroyers have arrived. They are believed to be part of the blockading forces in the Baltic in the event of non-signature of treaty.

President Wilson to Brussels.

London, June 18. BRUSSELS.—President Wilson and the King and Queen of Belgium arrived to-day and drove to the palace. They were ovated by the crowds.

Heavy Fighting in Sajo Valley.

An Hungarian Communique.

LONDON, June 18. BUDAPEST.—17th June An Hungarian Communique says, on instructions of the Allied powers, we took measures to suspend war operations. Nevertheless the Czechs attacked on the whole front and we were compelled to take vigorous defensive measures. Heavy fighting is proceeding in Sajo and Rima valleys west of Uperjes.

Signing of Peace Treaty.

German Attitude.

LONDON, June 18. BERLIN.—June 16th. The "Mittag Zeitung" declares that the peace delegation, on its way from Versailles, drafted a memorandum containing the decision that the treaty could not be signed. The "Tageblatt" adds that Count Rantzau will resign his present post if the cabinet does not accept this view. A telegram from Weimar says.—It is believed that the cabinet will refer the question of signing to the different parties who will decide upon their attitude separately, if the majority socialists decide in favour of signing, the treaty will be signed as they would, with centrists who are wavering, and independents who are solidly in favour of signature, have majority in the Assembly.

Further Details.

Order Restored.

London, June 18. BERLIN.—Further details show that, during the attempted coup, the situation was very critical as the members of the Government were temporarily unprotected owing to troops entraining for Erfurt to quell the local insurrection. The Military guard at the Castle however in the nick of time closed the iron doors and prevented the insurgents entering the Castle. Order was restored in two or three hours.

Dispension of Death Sentences.

Pandit's Cable to Premier.

ALLAHABAD, June 23. Pandit Madan Mohan Malaviya, President, Indian National Congress, has sent a telegram to the Prime Minister, the Secretary of State and Lord Sinha, asking that the death sentences by martial law commissions be suspended pending the appeal and the proposed inquiry.

Deadbodies of 4 Indians.

Ghastly Find in Railway Station.

CALCUTTA, June 23. A ghastly discovery was made at the Sealdah railway station on the arrival of the down 12 passenger train from Siliguri on Saturday afternoon. In a compartment of a third class carriage were found the dead bodies of four Indians, three men and a woman. Another woman, also an Indian, was found lying in the same compartment and died immediately after the train arrived. These five persons were evidently tea garden coolies. It is believed that all the deaths were due to cholera. The carriage in question was at once detached from the rest of the train and thoroughly disinfected. It is stated that the coolies were in charge of a Sirdar. The guard of the train does not appear to have been informed about it.

ఆస్ట్రేలియనులు యాంక్లెయిన్ వారిని ఒక ఆటయందు ఓడించి.

మధ్యరాష్ట్రములలోని సభ:— ఆంగ్లము 4వ తేదీని లక్ష్మీనరాయణ వీరభద్ర బతుకు.

శాస్త్ర క్షేత్ర ప్రభుత్వారి పెడమైత్ర్యము చేయబడింది. ఆంగ్లములు గల నన్ను.

నూరు జాతావనములకు తగ్గిమాయనన్నీ 10 తేదీని పోట్లపెద్దనంది తెలియజేస్తున్నది.

'నూర్ కాల్' అను కరపత్రమును ప్రచురించినందులకు గౌరవాను ఆద్యానిగారికి రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్షయు నేయకాప్యముల జరిమానాయను విధించబడినది. అతని తరఫున ఎల్.బి.నాన్ గా రిపీజ నడపించెదరని తెలియజేస్తున్నది.

శంకారు నైతిక కాసనసంఘమువారు విధించిన ఉరి శిక్షలనున్న టిని అనుబంధములంద అపుచేయవలయునని కట్ట యిండియా సంఘమువారు రాజకీయనిధిగారికి తుతి నంపిరి. కీర్తియు ప్రీతికాన్పించు అప్పీలు చేయనుండుటయే దీనికి కారణము.

బొంబాయి నగరమునందు మూడు 20 సంవత్సరములకు పాతక, నూనె చేయబడిన "జరిపాస్ ఇంజీరియం బ్యాంకు" కాభికార్యాలయము నురల ఈనెల 21 వ తేదీ సాయంత్రము తెరవబడినది. అపుడు పౌరసభాత్మకము జరుగబడినది. ఆ ఉత్సవమునకు గొప్పవర్తకులు బ్యాంకు అధికారులు మాన్యుగువారు పలువురు వచ్చియుండిరి.

సప్తమాము:— తెనాలి తాలూకా వల్లభాపురము నందు మల్లారి వేంకటసుబ్బారావు వారి వాసు గారి కేయలో సోక సప్తమాము జరిగినది. పిల్లలు అబ్బయ్యగారికే సంకల్పము చేయబడినది. అనేకమంది బ్రాహ్మణులును, ఇతరులును ప్రవ్రస్తనమాయచేసిరి. ఆ ఏడుదినములును రాత్రింబ గళ్లు భగవత్సానుస్మరణతో కాలము గడిచినది. అనేకులు చూచి ధన్యులైరి. అది ఒకవిశేషిని ప్రాయశాస్త్రము.

వాతావరణ నిర్ణయి

1919 సం॥ జూన్ 23-వ తేదీ సామవారము.

జిల్లా మాన్యువల సగములు	అత్యధికము	అత్యధికము	అత్యధికము	అత్యధికము	అత్యధికము
	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో
గోవాల్పూరు	91.0	80.8	...	6.80	6.46
విశాఖపట్టణము	92.7	80.8	0.18	5.90	6.90
కాకినాడ	96.8	82.4	...	4.55	5.28
అందరు	100.8	81.2	...	9.82	5.24
చింతూరు	101.0	86.0	...	7.86	5.18
తెలూరు	99.4	83.7	...	2.95	2.08
మద్రాసు	99.1	84.7	...	1.89	3.30
హైదరాబాదు	96.2	74.7	...	6.66	5.48
అనంతపురము	94.9	74.2	...	9.48	4.02
బళ్లారి	96.5	74.5	...	3.96	4.87
కర్నూలు	95.4	76.8	...	2.95	3.67
కడప	96.2	79.5	...	3.42	4.41
తెంగుతురు	84.5	65.2	...	9.85	8.08
తెలూరు	96.6	80.2	...	5.21	5.68
కీలము	91.8	78.5	...	10.22	9.11
కోయంబూర్	89.7	70.1	...	4.41	5.89

వాయు భారమున మార్పులకు యెక్కువగా శక్తి. బొంబాయి వీరమున వాయువు నైర్వహి దిక్కుగ వీరుచున్నది. చలనాదు వీరమున వాయువాస్త్రీ తిన్నగాలేదు. ఇతరవోట్ల వాయువు కట్టిమోతరదిక్కుగ వీరుచున్నది.

కొన్నానీతి:—మధ్యరాష్ట్రము సర్కారులు, వక్రము వీరము, కర్నూటకమునందలి కొన్నిభృదేశములందు శిగ్గినది. ద్వీపకల్పము చలనాదులందు మాములు శిగ్గియున్నది. కకటి వేడిమి చూచుటకు మించియున్నది. చలనాదు కర్నూటకములందు అంతిమిన్నగాలేదు. రాత్రివేడిమి తూర్పువీరమున దక్షిణమున మాములు పొచ్చియున్నది. ఇతరవోట్ల మాములు శిగ్గియున్నది.

ఆర్ధిక:—వాయువునందు ఆర్ధికశక్తి. ద్వీపకల్పము నకు దక్షిణమున ముప్పుదట్టముగాను ఉత్తరమున సాధారణముగ ఉన్నది. పశ్చిమవీరమునందును కొరవేటు, విశాఖపట్టణము, పాంజనులందు కొద్దిసాటి చితుకుమాత్రము తురిగినది. రాజధానిలో సగముభాగమున వర్షము తురియు నూచనలు కనుబడుచున్నవి.

పి. ఆర్. చిదంబరయ్యుడు.

అక్కింగు వాతావరణ కాశ్రుజ్ఞుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషములకు నూతన.

(1) కే; (2) భో; భ; సింహచలం; ప్రకటించినందులకు తిరిగిచూడము—సంపాదకుడు.

I

వరోపకారాణి బాలికాధర్మపాఠశాల
సికందరాబాదు.

విద్యార్థిమాలకు సోదరిసోదరుల కొకవిజ్ఞాపనము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకునకు:

అయ్యో, బీదబాలిక! రెండవో విద్యార్థిలాపిలు అయ్యెను సాధ్యమను బొందజాలకుండుట మనమందఱును నెఱిగినవిషయమే కదా! అట్టిస్థితిలో వాంకించు సదుపాయము లేరన్నయుట సదయులగు తమబోధిల్లరకు ముఖ్య కర్తవ్యము. బీదబాలికల విద్యావిహీనతను నివారించుటకు కొందఱు మహాత్మాత్ముల సోదరిమణుల ప్రోత్సాహమున 1910-వ సంవత్సరమున వరోపకారాణి హిందూబాలికా ధర్మ పాఠశాల సిక్కిందరాబాదు, (దక్షిణహిందూస్థానము) మార్కెట్ వీధిలో 6888 నెంబరు గల మాగ్యవాసుండు స్థాపించబడి యున్నది. బీదబాలిక రెండవో యీ పాఠశాలనుండున్నది. తెలుగు, ఇంగ్లీషు, అరబిక్, మహారాష్ట్రీయ, ఈ నాలుగు భాషలునుగాక, కుటుంబ, ద్రావిడ, మొదలయినవియును ఉచితముగా నేర్పబడుచున్నవి. ఆటలగురించి ఉపాధ్యాయుల రాంధ్రు, ఇంకా క్రీడకాండలు సహితము వనిచేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము బాలికల సంఖ్య 185; బాలికల సంఖ్య యభివృద్ధి యగుటచే ప్రస్తుత (పాఠశాల) స్థలము చాలక చాల ఇబ్బందిపడుచున్నారము. ఈపాఠశాల కింతటియగు గొంతు దొరకలేదు. ధర్మాత్ములు అను సిక్కిందరాబాదు, హైదరాబాదు నగరవాసులు శ్రీమ్రుతిముఖ గలిగిన 5 సంవత్సరములనుండియు సహాయ మొనర్చుచున్నారు. అయినను చాలకలుకు ధనలోపముచేత నిండు కొలతలు కలవు. కావున ఈపాఠశాలకు కావ్యోపకార బోధించుటకు మిమ్మును మిక్కిలి వేడెడము. ఇహపరములందు ఆపరాత్మకును మిమ్మును ఆశీర్వదించుగాక! ఈపాఠశాలకు సంబంధించి హైదరాబాదునందు రెండు ధర్మబడులు, ఒకటి గోపామహాల నందును చుట్టిముకటి తురుఫులకానందును స్థాపించబడినవి. ఈమాను బడులలో విద్యార్థులకు నుతియుగా విద్యగలపబడుచున్నది. ఓ భారతనివాసులాగా! ఈ బీదబడులనుండు మివాత్సల్యముంచి శ్రీలేగాని పురుషులేగాని, వారివారికి దొరికిన ప్రకారము ఉదిరిరితిని ధనసహాయము నొసంగి విద్యాదాన మొనగ వేడుచున్నారము.

సి. నీతమ్మ.

II

నియోగిమహానభావకలనము

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకునకు:

అయ్యో, ఈ కర్మరము ఈ నెల 6, 7, 8 తేదీలందు నూపిడు పురంబున జరుపబడిన 14-వ నియోగిమహాజననద యందు తీర్మానించిన తీర్మానములలో 1-వ తీర్మానము "ప్రతి నియోగిగతులనుండును పురుషునకు 0.0-6, స్త్రీకి 0.0-3 తక్కువ కాకుండా వార్షికముగా విధిక్రయముగా నీయవలయును. (2) ప్రతినియోగియొక డిగ్రీనానుండు జరుగు కుధికార్యములందు తమతమకీర్తికొలది ఈమహాసభకు ద్రవ్య సహాయ మొనర్పవలయును. (3) వైదికవిద్యనుండు తీర్మానము ప్రకారమును ఇతరవిధములను ఈ సంఘమువారికి లభించు వట్టి నికరాదాయమునందు నియోగిబాలుర రాజకీయవిద్యార్థిత్వవిధి సగమును మరెవిద్యకు సగమును స్థాయిసంఘమువారు ఖర్చుపెట్టుచుండవలయును."

ఇట్లు నియోగిమహాజననభయందు ముఖము పలుకబడి కమలమండలి విచ్చేసి ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించి యున్నారు గాని కృష్ణ, గుంటూరు, గోదావరి, నెల్లూరు, ఈ జిల్లాలయందు నూటికి ౮౦-౯౦ వరకు స్వకాభిముతే గ్రామాధికారులు గా నుండియూండెదరు గాన, సంపూర్ణస్వకాభిమానమును క్రియారూపముగా గనబరచుట కనికారము గలిగినదిగాన, తమతమ గ్రామములందు యందు నియోగిగతులనుంబులీడ్చును, తీరుంబులలో పురుషులెందఱు, స్త్రీలెందఱు, విదారుగా భారమును వేసి బుట్టుకొట్టు సాధ్యమైనంతవరకు విద్యాక్షరములతో వ్రాసి పంపుటను ఆటము, పాకనాడు, ఆర్యుల కమ్యును, గోలకొండవాసులూ, లింగభారులు, బడగలవా

దులు, వందకోటులు మొదలగువారందఱు నియోగిగత గనుక వీరిపట్ల దృఢ ప్రస్తుతము ఉదహరించిన రీతిగా నియోగిగత ములో తెలిపినంతవరకు విదారులను వ్రాయించబోధించును. ఈవాస్తవము ప్రకారము స్వకాభిములందఱు సంపూర్ణస్వకారముతో మదియైచార్చనప్రకారము జరిపించుటకు క్రియారూపమునామూలము క్రింద ఉదహరించి 2-3వందల సంఖ్యలలోగానె ఆంధ్ర జిల్లాలయందును, తదితరజిల్లాలయందును, విదీనియ ప్రతినియోగిగతులనుంబులవారును ఆర్యులందఱుతో విధిచుని ఇచ్చునట్లుగా జేరబడునట్లు ప్రయోగమును సహించి ఉపన్యసింది క్రియారూపములను పొందునట్లు చేయవలెను. ఆచారాధర్మములను మనకాభిములకు వీరబాహురకు విద్యావ్యాప్తమును మనముగా చేయుటకు మిత్రోబాటు చేసుకొల్పాడును. ఆర్యకాభిధర్మము ప్రతివాడును పరకాభాననననతోపాటునుటకు స్థాపించుటకు గాని మామ్యముగా దని నా జల్లిప్రాయము. "ఆర్యులైనా 22-త్యాన ఆర్యులే" అను నాపనిమచుకేమును సంస్కరించి వాస్తవము ప్రతి గ్రామాధికారులకు నియోగిగత సభలను చేయగలరని దృఢ విశ్వాసముతో నిరీక్షించుచున్నాడను.

మాజీసు నియోగిమహాజననసంఘము
కృష్ణజిల్లా 20-6-19
శ్రీమైమోకోటిశ్వరశర్మ
ఆచార రాజగోపాలం.
సంయుక్త కార్యదర్శులు.

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర
రైల్వేకంపెనిలిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకాన్పెలు.చేయబడినది)
నోటీసు 1648
పాకాల ధర్మవరం సెక్షనుమీద 79-11 మైళ్లు వర్తయుండు హార్మూరీకొండ స్టేషను 1919-వ సంవత్సరము జూలై మొదటి తేదీ మంగళవారము నుండి అన్ని ట్రాఫిక్కులనుండి మూసివేయబడునని ఇందువలన అందఱికి తెలియజేయుచున్నాము

SWARNARATNAKARAM
స్వర్ణరత్నాకరము
(శీరవ్యాప్తము, లైలవార్మముకలము గ్రంథగ్రామం)
ఆయుర్వేదభాష్యర సి.టి. సుబ్రహ్మణ్య పంతులవాది పురుషుడెం
మొదటి సి.టి. ఆయుర్వేదగ్రంథ శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినది.
ఈ ఔషధము చంద్రాశును, ఆర్యక, తామ్ర, ప్రవాళ, మర్మ, స్వర్ణ, బోహగ్యములచే జేయబడినది. ఇది బలహీనులు, శరీరములకు ఆర్యులీడును పుష్టు మొదలగువానిని, చాలకాలముగా నుండువట్టి రైల్లు, ఎర్రకుప్పలు, పుండ్లు, గడ్డలు, మూలవాగ్ని, మెకకు చెరుకు, వీడ్చి ముట్టుకుంబుధమైన పోకలు, కీళ్ళొప్పి, తీయము, దగ్గు మొదలగువాటిని పూచీగా నువ్వునట్టి ఆయుర్వేద మైన దివ్యౌషధము
10 దినములకు కారలసేవయందు 10-8-0, 20 దినములకు కారలసేవయందు 20-0-0.
జ్వరము, తీయము, ఉబ్బునము, కీళ్ళొప్పలు, తెలకొప్పి, జలుబు మొదలగు వ్యాధులుగలవాడు ఈ ఆయుర్వేదమును ఆర్యులగ్నాననమును ఉపయోగించుకలెను. ఇతరవ్యాధులు గలవాడు ఆయుర్వేదమును ఉపయోగించుకలెను. 12 ఔషధములు గల బుడ్డి 1-కి రెండు రు. 8-3-0 హస్తాభిప్రాయము ప్రత్యేకము.
ఔషధము నేరంబులకు కారలసేవయందు బుడ్డివైచు ముప్పది.
భాస్కర ఆంధు సన్సు, ఆయుర్వేదవరత్తాచ్యుత వైద్యశాల,
నెం. 17, వైద్యవాధ మొదలివీధి, మదరాసు.

భాగ్యవంతు లెవరు? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)
ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.
వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి
జీవామృతము అమృతములకీ తెలుసు | జంబీర రసాయనం | సంచారన లేవము
6 ఔషధము 8-4-0 6 ఔషధములు గల సీసా 1-0-0 | ఉష్ణముల. బోగొట్టుచు | తామ్ర మూలము
8 ఔషధము 1-12-0 8 ఔషధములు గల సీసా 0-8-0 | సీసా మ్య. 0-10-0 | దబ్బి మ్య. 0-10-0
ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.
స్వామి ౧౦-పొట్టెజిల్లాపుల్లు ప్రత్యేకము. క్యాబులూగు పతులు ఉచితము
తంతి విలాసము.
పండిట్, మదరాసు. }
మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము,
55, ఆచార్యకోవిది, మదరాసు.

సత్యాగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు
హిందూదేశమునందు తయారైన నూలుతో మనదేశపు చేతియగ్గములవలన నేయబడినవి.
ఇరుకంటి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-కి 1-0-0.
ఇరుకంటి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము -కి 0-14-0.
సాధారణమైన తువాట్లు, ట్యుల్డి 1-కి 0-10-0
అంతకుపైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి
నూలు చేతియమాట్లు 60-వ నెంబరు 1-కి 0-4-0.
స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్సు కంపెనీ,
505, హాడిసన్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్,
(962) కంజీవరం.

శ్రీమద్యగవద్
గీతారహస్యము
647. అను 1487
కర్మయోగ శాస్త్రము
శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము
శ్రీనారాయణస్వామిశాస్త్రిచే వరసరితము.
ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0.
వావిళ్ల-రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్సు,
192, ఎన్.జి.నెడ్, చెన్నపురి. ఈ.

The English Universities College, Madras.
P. O. 144 (Removed from Y. M. C. A. Buildings to Broadway.) (1624)
Coaches for Cambridge Senior Medical Preliminary, Madras Intermediate Parts I & II. Highly organised. For particulars apply to: D. Kulandai B. A. Principal.

వేసవి మిడిఎండ

శ్రీమతగ నుండి వగరమున వీధులలో ధూళిరేగుచు జననమృత్యుముగ నుండి చల్లనివారి కాధారము లేని తరుణమున వాయుచలనమే లేని కాలమున కనలుమునాసి కొంతకాలముండి

ది ల్ కుష్

సుగంధమును మోగొనుడు. ఆ సువాసన మీకు నవనవోద్యాన సుందరానందమున స్మరణకు తెచ్చి ఆత్మార్థ స్వప్నములను కలిగించును. కావుననే యెల్లవారును

ది ల్ కుష్

నీసాలను తమ అలంకార పేటికలం దమమృత్యుకొందురు.

(1299)

ది ల్ కుష్

ఆత్మార్థమును సౌఖ్యమును అమంచానందకరమును సుగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నిది వాయక యుతి. వెలలును, సోలుయేజన్మవరత్తులను తెలియగోరువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్డింగు, వైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి మొదట మహాజననభయందలి నమ్మన సంఘాభ్యుక్తుల, గభాభ్యుక్తుల, యువశక్తిన యులు, వారి చిత్రపటములు. శతా శత్రుత్వములగులవు. తెల గూ 1-8-0. హస్తాంతరము. ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, కంటాకెట్టివీధి, మదరాసు.

శ్రీకృష్ణలయన గోపాలకృష్ణ గోకతగారి చక్రిని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. బిర్లులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, హస్తాంతరము 213 మదరాసు.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి బోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేఖలు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల సలహా వారొచింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతనే వానిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— **ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ**

ఫౌల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తలలపెట్టె నెం 55వీరు, 389 మదరాసు

(పై కంపెనీయొక్క నామనప్పుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

పంటివైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బదర్

12 కెప్పలైనులేక్, ఎస్కూరు, మద్రాసు.

ఈ రోజునైద్యులు ఏకారణము చేరినైన పండ్లను పెరిగి తేయవలసి యుండిన సోపిలేకుండ పీకినయిదుగురు. బలహీన మైన పండ్లను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట నందుగల పండ్లను బంగారుచేత మాయుట, కట్టు కొత్తకట్టుట, ఇంకా పంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యశాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ నుండుట వచ్చి యున్నాడు. పంటిని తీయవచ్చును సోపిలేకనే తీయవచ్చును.

మంచి మా వద్దకు వచ్చి ఆలోచించి మరియొకచోటికి వెళ్లుదు.

(1585)

ఆంధ్ర

యింజనీయరింగు కంపెనీ,

యింజనీయర్లు, ఐరన్ అండు బ్రాసుఫౌండర్లు, ఐగన్నాధపురం, కాకినాడ.

మావద్ద దొరుకు సామానులు:—

పలువిధములగు యంత్రములు, ఆయిల్ అండు గేనుయింజనులు, మిల్లు స్టోరుసామానులు, లూబ్రికేటింగు ఆయిల్లు, ఇండ్లు కట్టుకునే సామానులు, ఇనుపపూసలు, స్తంభములు, యేంగిల్లు, సిమెంటు వీచాలు, కలకు, రంగులు, వార్నిషులు మొదలగునవి చౌకధరలకు దొరుకును.

కంట్రాక్టులకు ప్రత్యేకధరలు ఇవ్వబడును. ప్యాక్టరీ యజమానులును, ప్యాక్టరీ కట్టదలచిన వారును యింజనీరింగు విషయమైన యంత్రవిషయమైన అంశములు మా ఆఫీసు వద్ద చార్జీ యివ్వ నక్కరలేకయే తెలిసికొనవచ్చును. మంచి సలహా యివ్వబడును.

పాళ్ళపు వేంకటాచలపట్టితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. **లక్ష్మీవిలాసము:**—లక్ష్యములకు శ్రేణు రోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను నిరోగులై యున్నాడు. 2. **కృష్ణ లక్ష్మీవిలాస రసములు:**—నీసా తమయొద్ద నుండేనెన్ని కృష్ణుల శర్యోత్తమమైన సిద్ధాంతములను కలగజేసి తేదనెత్తు సంతోషముగ బల్కుగలరు. వివర్ణము, మాదెక నాల్గవ శ్రవణము, శుద్ధి పాతము మొదలగునవి తప్పక గుణమగును. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇళాం. (594)

3. **శ్రీనివాస శైలం:**—శ్రేణు గడ్డకును, నుదుల నొప్పి పాపుకును మంచిమందు. నీసా 1-8 0-8-0, 5-8 1 ఇళాం.

4. **శ్రీకృష్ణ రాసము:**—దీనిని నేపించినప్పటినుండియే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీరభేది, అతర్ల భేదులు గుణము కాగలదు. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇళాం.

5. **కాలగుభోదము:**—విద్ధులకు అలకార; తియ్యదందు. మందము, మలబద్ధము, అతర్ల భేది, కృశీర్యము, కడుపుబ్బియందుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. కట్టలు పుష్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-8 0-12-0, 5-8 1 ఇళాం.

6. **లోకామయనార కస్తూరిమృతము:**—విద్ధులకు కడుపు మండినచోటికి, కాలింకలకు ఈ కస్తూరి గుణ కాశి. మందము, కడికెము, దగ్గు, అతర్ల భేది, కీర కాతం, హర్ష్యవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చికిబ్బరము, దుర్బలము మొదలగు యింకానేక రోగములను గుణముచేయును. (801)

150 మాత్రము గల నీసా 0-4-0

సహజ కస్తూరీ 6-8 1-8-0

" " 12-8 2-18-0

" " 25-8 5-8-0

4వీ రోగములతో కూడ అనుపాదము తెలుగునకు వంతయును శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.